

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 grppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 192 (13.423)

Trst, petek, 18. avgusta 1989

Na kandidatni listi prednjači zgodovinski voditelj Solidarnosti Geremek

Jaruzelski bo morda že danes imenoval šefa poljske vlade

Seznam imen je sad dogovora med Waleso, demokratsko in kmečko stranko - Notranje in obrambno ministrstvo ostaneta komunistom - Opozorilne stavke se nadaljujejo po vsej državi

VARŠAVA — Poljski predsednik Jaruzelski bo morda danes povedal, kdo bo novi ministrski predsednik. Včerajšnji dan je potekel med mrzličnimi pogajanji in vsestranskimi srečanji, katerih glavni akter je brez dvoma bil spet Lech Walesa. Potem ko je v sredo pokazal pripravljenost, da sprejme nelahko nalogo šefa vlade, je le nekaj ur potem to pripravljeno zanimal rekoč, da je njegova dolžnost ostati ob strani delavcev.

Včeraj so stvari spet spremenile svoj tir. Najprej so se sestali Walesa, tajnik kmečke stranke Malinowski in tajnik demokratske stranke Jerzy Jozwiak. Vsebinske pogovore sicer ni znana, očitno pa je, da so bili vsi trije politični predstavniki zadovoljni nad tem srečanjem. Pogovori so se nato nadaljevali pri predsedniku republike. Walesa je dokončno odklonil mesto ministrskega predsednika, po skoraj dveurnem pogovoru z Jaruzelskim, pa je končno nastala nova, zanesljivejša kandidatna lista. Na njej so Bronislaw Geremek, eden od zgodovinskih voditeljev Solidarnosti, Tadeusz Mazowiecki in Jacek Kuron. Prav ime slednjega naj bi potrdilo, da se Walesa nepreklicno odreka vodstvu vlade. Kaže, da je Jaruzelski ugodno ocenil kandidatno listo, ki je tudi sicer »naletela na splošno odobravanje«.

Rešitev poljske valdne krize je torej le še zadeva časa. Znotraj PZDP pa se s kompromisom, ki ga je dosegel Walesa oziroma z njegovim predlogom o vladi »nacionalne odgovornosti«
le ne strinjajo prav vsi. Kaže, da nekaterim komunistom ne vliiva zaupanja niti »placet«, ki ga je dala Moskva, ko je pohvalila Walesovo preudarnost in doslednost. Vodstvo partije in uradnega sindikata se bo sestalo že v soboto, kaj bo predmet razprave pa je prava skrivnost. Opozivalci menijo, da bosta vodstvi razpravljali predvsem o porazdelitvi raznih ministrstev. Iz pogovorov med Waleso in Jaruzelskim je namreč postalo jasno, da bosta komunistom šli obe ključni ministrstvi, notranje in obrambno, drugje pa so kandidati PZDP tako rekoč izključeni.

Medtem ko so v Varšavi potekala odločilna pogajanja, ki bodo pisala novo zgodovino realnega socializma, pa so se domala po vsej državi nadaljevale opozorilne stavke. Delavci vseh kategorij so za dve uri zasedli vse pomembnejše prometne žile v znak protesta proti draginji in splošni gospodarski krizi. Delavske demonstracije pa je nekako izkoristil prav glavni kandidat za šefa vlade Geremek. Izjavil je, da »naraščajoča revščina, nezaupljivost in nestrpnost Poljakov kličeta po taki vladi, ki bo znala dokazati, da se položaj vendar le spreminja na bolje«.

V Bejrutu sta obe vojskujoči se strani »uradno« sprejeli poziv k premirju Premirje trajalo le ponoči in dopoldne Okrepljena prizadevanja za mirno rešitev

BEJRUT — Po kristjanih so tudi muslimani sprejeli poziv k premirju, toda kljub tem miroljubnim izjavam so se po nočem in dopoldanskem zatišju včeraj zgodaj popoldne obnovili topniški spopadi. »Sprejeto«
premirje sta kršili obe strani in občasno z granatami obstreljevali sovražnikove položaje. Sirska artilerija je svoje granate usmerila predvsem na krščanska pristanišča, kjer sta padli tudi dve žrtvi. Gre za nekega moškega in nekega otroka.

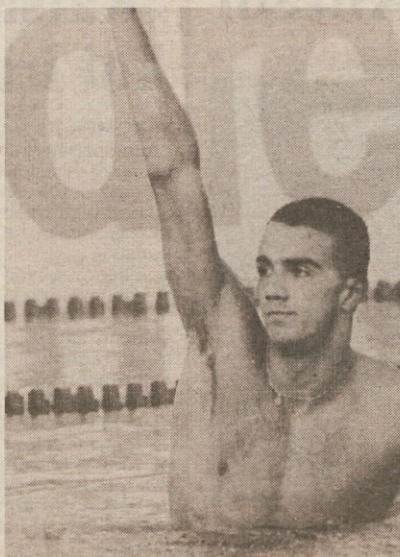
Do obnovitve spopadov je prišlo brez vidnejših razlogov, krajevni muslimanski radio pa je poročal, da naj bi muslimani sprejeli premirje pod pogojem, da se sumljive ladje, ki naj bi po trditvah muslimanov vozile orožje Aounovim enotam, držijo čim dlje od krščanskih pristanišč. Po drugi strani pa je tudi komandant krščanskih milic, general Aoun, kot pogoj za premirje zahteval prav prosto plovo v in iz krščanskih pristanišč.

Ob vsej zapletenosti pa se je okrepila diplomatska aktivnost za rešitev libanonske krize. Francija nadaljuje s svojo diplomatsko misijo, zaskrbljenost pa je povzročila odločitev, da na to področje pošlje eno od svojih letalonosilk, ki naj bi pomagala v primeru potrebe po evakuaciji Bejruta. Za mirno rešitev krize se je zavzela tudi SZ, italijanski ministrski predsednik Andreotti pa je dejal, da je politična rešitev možna le ob aktivni udeležbi Sirije. S tem v zvezi velja omeniti včerajšnje tiskovno poročilo sirske ambasade v Rimu. V njem je rečeno, da naj bi Sirija v Libanonu posegla na zahtevo Libanona s ciljem, da se konča državljanska vojna in osvobodijo državo izraelske okupacije.

Neprestano topniško obstreljevanje med krščanskimi in muslimanskimi enotami je v Bejrutu povzročilo pravo razdejanje

Italijani plavajo v zlatu

BONN — Tudi 5. dan evropskega plavalnega prvenstva je minil v znamenju novega italijanskega slavlja. »Azzurri«
so namreč še povečali svojo bero odločij z dvema zlatima in eno bronasto kolajno (sedaj jih imajo že 4 zlate in 3 bronaste). Junaka sta bila Giorgio Lamberti, ki je z novim evropskim rekordom zmagal na 100 m prosto, ter Stefano Battistelli na 200 m hrbtno. Bronasto odličje pa je prejela 19-letna Manuela Melchiorri na 400 m prosto.

Z uspešnimi nastopi nadaljujejo italijanski in jugoslovanski vaterpolisti, ki so si že kolo pred koncem četrtfinalnega dela zagotovili nastop v polfinalu. Današnja dvoboja med Italijo in Španijo ter Jugoslavijo in evropskimi prvaki Sovjetske zveze za določitev zmagovalca skupine bosta tako le formalnost.

Na slikah (AP): Battistelli (desno) in Lamberti (levo) se veselita zmag.

Na izgon milanskih avtonomistov legla senca špekulantskega posega

MILAN — Na ruševinah Socialnega centra Leoncavallo so prve polemike o posegu karabinjerjev, ki so s solzili izvdeli izgon avtonomistov, že privedle do prvih uradnih posegov.

Prvi je izrazil svoje začudenje milanski pretor Pierluigi Stolfi, ki je rekel, da je podpisal nalog o izgonu, ker mu je policija posredovala informacije, da je bilo poslopje Socialnega centra dejansko prazno, v njem pa naj bi se le občasno potikali dve osebi. Stolfi je tudi dejal, da bi najbrž ukrepal povsem drugače, ko bi ga pravčasno obvestili o vrtcu, obrtniških delavnicah in drugih dejavnosti, s katerimi so se ukvarjali avtonomisti.

Center Leoncavallo pa resnici na ljubo ni bila muha enodnevnica, saj je obstajal že 15 let, vrtci, snemalni studio, delo malih obrtnikov pa je bilo v mestu dobro znano.

Ne povsem jasen pa je tudi poseg bagerjev, ki so v rekordnem času porušili poslopje in odstranili ruševine. Nalog o izgonu ni predvideval nikaršnih rušilnih akcij, saj bi morala občina izdati posebno dovoljenje, ki ga lastniki zemljišča niso imeli. Pa tudi dobili bi ga težko, saj so imeli avtonomisti v poslopju svoje zasebno lastnino, ki je ostala pod ruševinami.

Sodniki bi morali sedaj odpreti preiskavo, ki naj bi objasnila tudi senčne plati najavljenega izгона z nenavajenim epilogom. Mnogi trdijo, da gre za špekulantsko akcijo v mestu, kjer je vsak kvadratni meter zazidljive površine zlata vreden. Za sedaj pa se sodniki ukvarjajo le z zasliševanjem aretiranih avtonomistov, ki so nad vrtcem in obrtniškim stroji vsekakor hranili molotovke in nože.

Kar 65 odstotkov zdravstvenih ustanov ne spoštuje pravil in zakonov Minister De Lorenzo že napoveduje sistematske preglede v bolnišnicah

RIM — Minister za zdravstvo De Lorenzo je v teh dneh političnega mrtvila v središču pozornosti. Njegov odločni »spopad« z nepravilnostmi, ki so značilne za javne in zasebne ustanove, predvsem za zdravstvene domove in bolnišnice, še naprej preseneča. Minister pa ne namerava odnehati. Včeraj je namreč izjavil, da že pripravlja strategijo, ki bo omogočila sistematske preglede najbolj izpostavljenih oddelkov javnih zdravstvenih struktur in da bodo s časom pregledi specialnih oddelkov NAS postali redni. Minister je tudi pojasnil, da je njegov glavni namen preprečiti preštevne kazenske in administrativne prekrške, ki so v teh strukturah že kar doma. Zaveda pa se tudi, da je učinkovitost takega nadzorstva nad delom in bivanjskimi pogoji v bolnišnicah lahko dvomljiva, zaenkrat pa je ta način edini, ki je privedel do otipljivih rezultatov in dokazov. »Neprica-kovani obiski oddelkov NAS pa so tudi dokaz, da morajo zdravstveni sektor voditi kompetentne osebe, tehniki in ne politiki,« je še dejal De Lorenzo in potrdil, da bo podobne preglede naročil tudi v vinskih kletih in vrelih mineralne vode. Zadnji obiski karabinjerjev so potrdili, da kar 65 odstotkov javnih in zasebnih zdravstvenih struktur ne spoštuje higienskih in administrativnih pravil ter zakonov. Ministrstvo pobudo so pohvalili skoraj vsi politični predstavniki

in sindikat, vendar nekateri opozarjajo na nevarnost diskriminacij v škodo javnih zdravstvenih objektov. Že sedaj se je namreč izkazalo, da je De Lorenzo naročil neprimerno več pregledov v teh bolnišnicah, medtem ko je »prihranil« marsikatero zasebno ustanovo. Z ozirom na število prekrškov, pa je bila razlika malenkostna.

V zvezi z rezultati pregledov, ki so jih NAS opravili v domovih za stare in handikapirane ter v zasebnih in javnih zdravstvenih domovih, so prišle na dan nekatere novosti, ki ne bodo ostale brez posledic. V nekaterih takih domovih v Lombardiji so namreč karabinjerji našli številne škatlce zdravil, na katerih je manjkal odrezek, ki ga lekarnarji priložijo zdravniškemu receptu. Škandal zaradi zlorabe odrezkov je že pred kakim letom bruhal na dan, vanj pa so bili vpleteni tako družinski zdravniki kot nekatere velike zdravstvene ustanove.

Na rob intervjuja pa je minister za zdravstvo napovedal, da je začasno prepovedal uvoz mlečnih izdelkov iz Holandske. Iz diplomatskih vrst je namreč prišla vest, da obstaja resna nevarnost okužbe s dioksinom za nekatere vrste holandskega sira, ki ga delajo v neposredni bližini upeljevalnikov.

Rekorden linijski let

Boeing 747 - 400, last avstralske družbe Qantas, je včeraj brez vmesnega pristanka preletel razdaljo 17.850 km od Londona do Sydneyja. Na krovu je bilo 21 oseb, let pa je trajal 20 ur in devet minut. Dosedanji rekord je pripadal južnoafriškemu boeingu 747, ki je brez vmesnega pristanka preletel razdaljo 16.556 km od Seattla do Capetowna (Telefoto AP)

Prometne nesreče: v Apuliji 4 mrtvi

BARI — V posebno nenaklonjenem dnevu so v številnih prometnih nesrečah v Apuliji umrle štiri osebe, kar šest pa jih je bilo težko ranjenih. Do prve nesreče je prišlo pri Foggii, kjer je v audi 80, ki ga je upravljal 32-letni Umberto Natacci iz Rhoja pri Milanu, čelno trčil tovornjak. Nattacci je bil pri priči mrtev, težko ranjeni pa so bili Gennaro Valente ter sestri Rita in Grazia Delli Carri, vsi trije iz Foggie. Nesrečo naj bi povzročil šofer tovornjaka, 25-letni Ciro Dalla Porta, ki ni upošteval stopa.

S svojim manjšim tovornjakom je pri Tarantu zavozil v škarpo 56-letni kmet Vito Treviso, ki je umrl v prevrnjenem vozilu. Tretjo žrtev je terjala previsoka hitrost, s katero se je skupina mladih iz Brindisija vozila po obalni cesti Punta Penne-Apani. Z alfetto 2000 so z ostrega ovinka zleteli v morje, v nesreči pa je izgubil življenje 21-letni Alessandro Surano.

Pri Andrii je nato umrl tudi 60-letni Antonio Sciancalepore, ki je iz še nepojasnjenih razlogov trčil s svojim ritom v tovornjak, ki je bil parkiran na desni stani državne ceste 98.

Rešitev nacionalnih vprašanj na CK KPSZ

MOSKVA — Sovjetski tisk je včeraj obširno poročal o platformi za plenum centralnega komiteja KPSZ, ki je bil že večkrat preložen in na katerem bodo obravnavali najbolj pereče probleme v zvezi z reševanjem nacionalnega vprašanja v Sovjetski zvezi.

Čeprav datum plenuma tudi zdaj še ni znan, pa naj bi sodeč po navedbah v tisku na njem dokončno rešili problem deportiranih narodov takoj po drugi svetovni vojni zaradi domnevnega sodelovanja z nemškimi vojaškimi oddelki. Ob tem pa naj bi republikam in drugim upravnim enotam dali mnogo širša pooblastila. Tako naj bi posamezne republike znova dobile pravico do vzpostavljanja mednarodnih odnosov (v strogi domeni Moskve naj bi še naprej ostala obramba in varnost države), republike naj bi postale mnogo bolj finančno in gospodarsko avtonomne, dobile pa naj bi tudi celo vrsto drugih pravic. Na plenumu naj bi dali tudi večji poudarek pravnemu statusu avtonomnih dežel in pokrajin, posebno pozornost pa naj bi posvetili tudi večjemu razvoju kulturne in jezikovne raznolikosti narodov v Sovjetski zvezi.

Na ideološkem področju objavljeni dokumenti posebej poudarjajo, da je internacionalizem nezdružljiv z nacionalizmom in šovinizmom. Zato v tisku opozarjajo, »da ponovna obuditev narodne zavesti nikakor ne sme biti pomešana z nacionalizmom, kakor tudi pojem svobode ne more biti zamenjan z anarhijo.« V zaključku objavljeni dokumenti tudi navajajo, da naj bi bili vsi tisti, ki bi povzročali medetnične konflikte, strogo kaznovani.

Vrste pred veleposlaništvu ZRN se daljšajo

Problem, ki mu ni videti rešitve

Vzhodni Nemci vztrajno čakajo pred zahodnonemškimi poslaništvu, da bi dobili dovoljenje za vstop v Zahodno Nemčijo

BONN — Prigovarjanje še vedno ne zaleže kaj prida in obe zahodnonemški diplomatski predstavništvi v Vzhodnem Berlinu in v Budimpešti si ne moreta oddahniti: zapustila jih je le manjšina od vzhodnonemških kandidatov za izselitev v ZRN, pred vrati pa se ne-nehno gnetejo novi. Kancler Kohl se je predvčeršnjim ponovno obrnil na vzhodnonemškega voditelja Honeckerja, o tem, kakšna je vsebina teh in drugih stikov med obema nemškima državama, pa prizadeti molčijo.

Spiro tega davišnji zahodnonemški tisk spet poroča, da na obzorju še ni videti rešitve za dramo, ki je politična, vendar pa tudi človeška. Za ZRN je »rešitev« seveda le ta, da se kandidati za selitev prostovoljno odločijo za vrnitev v NDR - vzhodnonemške oblasti so obljubile, da jih ne bodo preganjale zaradi njihovega dejanja - ali pa ta, da jim vzhodnonemške oblasti dovolijo selitev v ZRN. Zahodnonemški analitiki so v zadnjih dveh dneh ugovarjali ugotovitvam obveščevalne službe, češ da naj bi si selitev na Zahod želeli poldrug milijon vzhodnonemških državljanov, še bolj pa seveda trditvam bulvarskega tiska, ki je omenjal število 3,7 milijona kandidatov. V resnici naj bi bilo resnih kandidatov za selitev sto, največ pa dvesto tisoč. Pri tem možnosti, ki jih imajo vzhodnonemški državljani, še nikoli niso bile tako ugodne in zakonsko tako urejene, kot so zdaj.

To dejstvo je v začetku tedna, ko so v razmerah na obeh diplomatskih predstavništvih začeli pisati tudi v vzhodnonemškem tisku, izkoristilo glasilo vzhodnonemške partije Neues Deutschland. Prav ZRN je bila tista, ki se je dolga leta zavzemala za to, naj bi NDR potovanja in selitve v ZRN uredila s preglednim zakonom, ki naj bi odpravil uradniško samovoljo in ki naj bi uvedel tudi možnosti za pritožbo zoper sklep upravnega organa. Takšen zakon je začel veljati 1. januarja letos in seveda zavezuje tudi oblasti same: če so v poprejšnjih zapletih te vrste še lahko obljubljale upornim kandidatom za selitev, da bodo njihove prošnje »naklonjeno« obravnavale, se morajo zdaj sklicevati na črko zakona, ki so ga same sprejele: tudi v NDR se bodo morali prosilci sprijazniti s tem, da pravna država pač ne daje samo pravic, marveč nalaga tudi obveznosti. Zakon, ki je začel veljati 1. januarja, ima 23 paragrafov, ki določajo, kdo sme potovati ali se preseliti na Zahod in kdo ne. Zavrnjeni prosilec se poslej lahko pritoži upravnemu organu, če pa ga zavrne tudi ta, mu je na voljo še sodna pot. Na zahodu so zakon sprejeli in pozdravili kot plod svojih dolgoletnih diplomatskih prizadevanj, toda skeptiki v

NDR so že na pomlad trdili, da bo v sistemu, kakršen pač je, vse postalo še bolj zapleteno in nepregledno. Tam, kjer je poprej o prošnji s prosto (seveda ne vedno tudi pravično) presojo odločal uradnik, je treba zdaj spoštovati predpisani postopek; kar postane še posebej zapleteno, ker vsebuje zakon tudi nekaj značilnih »elastičnih« formulacij, ki so tako pri srcu vsem ustavo- in zakonodajalcem držav socializma, realnega in drugega, pri srcu zato, ker so le gostobesedna krinka za samovoljo. Tako je treba tudi po novem zakonu zagotavljati »varstvo... socialistične morale«.

Ne glede na te težave - zakon so na pomlad zaradi nekaterih od njih novelirali, tako da lahko zdaj na potovanja na Zahod odhajajo denimo poročeni pari - pa osebni promet čez mednemško mejo še nikoli ni bil tako obsežen kot letos. Do konca julija so našli 56.000 preseljencev, od tega pa jih je kar 47.000 prišlo z ustreznim soglasjem vzhodnonemških oblasti (lani 40.000, od tega 29.000 zakonito). Dotok ne bo tako kmalu poenol, saj se bodo »rednim« vsaj delno pridružili še tisti, ki so bili na prvi stopnji upravnega postopka zavrnjeni: uredba o pritožbi je namreč začela veljati šele 1. julija. Na zahodnonemški strani so prva posledica tega dotoka prenapolnjena sprejemna taborišča, druge pa tudi spori med deželnimi oblastmi (zlasti na Bavarskem in pa v Hessnu), ki so zadolžene za finančno »konstrukcijo« tega podviga, in zveznimi oblastmi, ki pa so prav včeraj sporočile, da bodo prevzele delež finančnega bremena.

V zapleteni mreži odnosov »enotnega nemškega naroda, ki živi v dveh državah«, je vprašanje pripadnosti imaginarni enotni državi nemškega naroda še nadalje silno zapleteno, pa tudi sicer so se mu v vseh dosedanjih mednemških sporazumih strogo izogibali. Toliko bolj je to vprašanje zapleteno za slovensko terminologijo, ki pozna le izraz državljanstvo in ki ne loči med pripadnostjo državi in pripadnostjo (državotvornemu) narodu. Gre za to, da so pri nastanku obeh nemških držav leta 1949 izhajali iz podmene, da ne glede na delitev nemškega (državotvornega) naroda ostaja v veljavi enotna pripadnost temu (državotvornemu) narodu. Tudi vzhodnonemška ustava iz leta 1949 je zahtevala, da ostaja le eno nemško državljanstvo. Spiro tega imajo vsi državljani NDR, ko prestopijo mejo, pravico zahtevati zahodnonemške potne liste. To velja celo za tiste tujce, ki niso rojeni kot Nemci, marveč so si vzhodnonemško državljanstvo pridobili šele kasneje.

MARIAN SEDMAK

Pobuda za odpravo verbalnega delikta iz jugoslovanske kazenske zakonodaje

BEOGRAD — Skupina delegatov iz Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ je včeraj predložila brisanje »verbalnega delikta« oziroma »mišljenskega delikta« iz jugoslovanske kazenske zakonodaje. V projektu sprememb kazenskega zakona SFRJ, ki ga je dobila skupščina SFRJ, ni več določila, ki bi omogočilo kaznovanje zaradi zlonamerne ali neresničnega prikazovanja družbenih razmer.

Ni bilo odgovora italijanskih oblasti

BEOGRAD — Na predlog, ki ga je Jugoslavija po diplomatski poti poslala Italiji, da bi organizirali skupni sestanek strokovnjakov Centra za raziskovanje morja iz Rovinja in ustrezne institucije iz Trsta glede letošnjega cvetenja morja, jugoslovanski strokovnjaki niso dobili odgovora. To je med drugim rečeno v odgovoru zveznega izvršnega sveta na delegatsko vprašanje Silvana Saua, ki ga je zastavil v skupščini SFRJ v zvezi s stanjem in ukrepi za zaščito Jadranskega morja pred cvetenjem alg.

V zveznem sekretariatu za kmetijstvo je bil 20. julija sestanek predstavnikov organov iz Slovenije in Hrvaške. Ugotovili so, da se je cvetenje alg letos pričelo prej kot lani, vendar pa je bila intenzivnost nekoliko manjša kot lansko leto, medtem ko so raziskave pokazale, da pojavov toksičnosti ni bilo. Na sestanku so se dogovorili, da bodo pojav cvetenja morja še bolj intenzivno spremljali, čimprej pa se bodo pripravili na operativne akcije, če bi se cvetenje razbohotilo. (dd)

Dedijer - nobelovec?

BEOGRAD — Veteran med vzhodnoevropskimi disidenti, kot imenujejo na Zahodu Vladimira Dedijerja, bo, kot kaže, kandidat za Nobelovo nagrado za mir za leto 1990. Skupina članov nizozemskega in zahodnonemškega parlamenta je Dedijerja, 75-letnega jugoslovanskega disidenta, predlagala za Nobelovo nagrado za mir. Predlog je prišel prepozno, da bi Dedijerja lahko uvrstili na seznam nominiranih za to nagrado že letos.

V predlogu je med drugim rečeno, da je bil Dedijer v vseh povojnih letih v prvih bojnih vrstah za človekove pravice. Skupaj s prvim generalnim sekretarjem Združenih narodov Trygvejem Liejem je izdelal deklaracijo ZN o človekovih pravicah, ki je že pet desetletij prava usmeritev za demokracijo. Več kot dvajset let preden je Andrej Saharov začel boj za človekove pravice v SZ, je Dedijer v svoji in drugih državah stopil v brezkompromisno akcijo, je rečeno v predlogu. (dd)

Prva ženska-pilot pri Alitalii

Antonella Celetti je prva ženska-pilot pri Alitalii. Svoj zračni krst je prestala včeraj na letalu MD-80, ki leti na liniji Rim-Zeneva-Rim (AP)

Rafsandžani prisegel kot iranski predsednik

TEHERAN — Ali Akbar Hašemi Rafsandžani je včeraj že drugič prisegel kot iranski predsednik. Prvič je bilo to 3. avgusta, manj kot teden dni po volitvah, ko je prevzel mesto od svojega predhodnika ajatole Hameneija. Če je takrat šlo le za neuradni prevzem oblasti, pa je bila včerajšnja prisega uradna in Rafsandžani je prvič kot predsednik spregovoril iranskemu ljudstvu.

Njegov govor je bil posvečen predvsem povojni gospodarski obnovi države. Rafsandžani je dejal, da se država ne more oboroževati, medtem ko ljudje umirajo od lakote. Tako pot je odločno zavrnil in zagotovil Irancem, da bo storil vse, da bi Iranu zagotovil lepšo in mirnejšo prihodnost. Pri tem pa ni obljubljal gospodarskih čudežev in se je zavzel za trdo delo in obnovo proizvodnje v tovarnah, ki pa po njegovih besedah ne bo mogoča brez trdnega miru.

Iranska ustava predvideva, da je predsednik države istočasno tudi predsednik vlade. Zato bo najbrž že v nedeljo poslanec predstavil svojo novo vlado. Pri tem je Rafsandžani izjavil, da bo kot kriterij za izbiro ministrov odločala izključno sposobnost in da za nekatere sedanje člane v njegovi vladi ne bo prostora.

Z norveškim kapitalom V Luki Koper še terminal za glinico

KOPER — V navzočnosti predsednika republiškega izvršnega sveta Dušana Sinigaja so v Luki Koper včeraj slovesno odprli novi - četrti terminal za razsute tovore. Namenjen je sprejemu in skladiščenju glinice. Gre za skupen posel koprškega pristanišča s TGA Kidričevo in norveškim partnerjem Hydro-Aluminium, ki je finansiral celotno superstrukturo - silos s prostornino 20.000 kubičnih metrov in pretovorno opremo. Samo delež tujega partnerja presega 6 milijonov dolarjev in pomeni največjo naložbo kakšnega inozemskega partnerja v luško prostocarinsko cono. Poleg velikega silosa je še manjši za 100 kub. m, ki ga potrebujejo za praznjenje večjega silosa in polnjenje vagonov (ta transportna linija zmora na uro 200 ton pretovora), la-dijski razkladalec pa lahko v eni uri raztovori 350 ton glinice. V celoti je pretovarjanje v zaprtem sistemu, na presipnih mestih pa so posebni filtri, ki preprečujejo prašenje in tako varujejo okolje.

Norveško podjetje bo lastnik opreme in silosa 10 let, ta čas pa ga bo imela Luka Koper v najemu in upravljanju. Po 10 letih pa bo postala lastnik celotnega terminala. V tem času bo norveški partner zagotavljal koprskemu pristanišču najmanj 100.000 ton tovara letno. Glinico bo na domačem trgu najbolj kupoval TGA Kidričevo (ki na ta način zmanjšuje porabo boksita, kar je tudi pomembno pri skrbi za varovanje okolja), sicer pa je bodo veliko pretovorili tudi za Avstrijo, Madžarsko in ČSSR.

Tako postaja koprsko pristanišče vse bolj usmerjeno v pretovor razsutih tovorov, saj bodo zdaj imeli več kot polovico tovrstnega blaga - fosfatov, premoga, mineralov, žita in zdaj še glinice (skupaj več kot 2,5 milijona ton). Letos so v Luki Koper načrtovali 4,7 milijona ton blaga. Če pa bo tudi druga polovica leta tako uspešna kot prva, bodo morda dosegli čarobno mejo 5 milijonov ton pretovora.

BORIS ŠULIGOJ

V Piranskem in Koprskem zalivu sploh ni alg Morje zdaj bolj čisto

Konzulat SFRJ o škunerju

TRST — V zvezi z odklonitvijo dovoljenja posadki Zelenega škunerja za analizo morske vode ob slovenski obali nam je jugoslovanski generalni konzulat v Trstu poslal v objavo sledeče pojasnilo: Razlogi, da Goletta verde (Zeleni škuner) ni dobila dovoljenja za jemanje vzorcev ob jugoslovanski obali, so naslednji: Jugoslavija in Italija imata mešano komisijo za proučevanje in varovanje Jadranskega morja. Ta komisija je legalna institucija, preko katere se lahko dobijo vsi željeni podatki. Prav tako je ta komisija pristojna, da prouči takšne zahteve in iniciative, kot je iniciativa "Lege per l'ambiente" (Združenja za varstvo okolja).

PIRAN — Morje v Piranskem in Koprskem zalivu je te dni bolj čisto, kot je to značilno za poletno povprečje. Kakor da bi se hotelo na ta način nekoliko posmehovati srečanju varstvenikov okolja, ki so zvečer pripravili v Piranu razpravo o čistosti morja.

Trenutno v tem morju ni več nobenega sledu o sluzastih združbah mikroskopskih alg, pa tudi sanitarno - tako so nam zagotovili na Morski biološki postaji v Piranu - je sorazmerno čisto, saj je bakterij precej manj kot jih je bilo sicer. Že kar nekaj dni je bilo doslej tudi zelo prozorno, saj je ob mirnem morju videti kar globoko na dno itd.

Kako je s strupenimi snovmi, pesticidi, težkimi kovinami in drugimi za prosto oko nevidnimi onesnaževalci morja, zdaj ne moremo reči. O vsem tem, kakšna nevarnost grozi Jadranu, so znali s številnimi podatki postreči varstveniki okolja in znanstveniki na javni razpravi v Piranu. Kopalce pa kljub vsem strokovnim razlagam najbolj zanima videz. In če bi bilo morje zmeraj tako prozorno (in nelepljivo), bi bili mnogi kar zadovoljni.

B. Š.

Jutri in pojutrišnjem v Izoli tradicionalni ribiški praznik

IZOLA — V Izoli bo jutri, 19., in v nedeljo, 20. avgusta, že 23. ribiški praznik, to je splet športnih in zabavnih prireditvev, s katerimi na tem delu slovenske obale vsako leto proslavljajo vrhunec turistične sezone.

Jutrišnji program se bo začel z deskarskim jadrlnim maratonom in nadaljeval z regato optimist ter s teniškim turnirjem moških dvojic v Simonovem zalivu. Zabavni večerni del bo na Trgu JLA s koncertom napovedala izolska godba na pihala, kulinarčne in pивske užitke gostov pa bo po svoje začel domači nogometni klub z dražljivim srečelovom.

Kot običajno bo oba dneva po mestu dišalo po pečenih ribah, ki jih bodo tokrat v sodelovanju z Delamarisom pomagali pripravljati tudi sodelavci gostinske in turistične šole.

V nedeljo bodo dopoldne nadaljevali s finalnimi boji na teniških igriščih, tako kot prejšnji dan pa bodo tudi to popoldne svoje večšine predstavili člani društva balonarjev.

Za ples bo poleg ansamblov Ottavia Brajka in Nočnega skoka poskrbela tudi skupina Platana, podplate pa bodo brčkone ogreli tudi harmonikarji, ki jih organizatorji vabijo na tekmovanje v nedeljo ob sedemnajsti uri. Zanje so pripravili nič koliko vabljenih nagrad pa tudi še celo vrsto diplom. (J. O.)

Pevke Stu ledi pri okcitanški manjšini

Tako kot ob severovzhodni meji Italije živi slovenska manjšina, tako ob zahodni meji - v Liguriji in Piemontu - živijo Okcitanzi, ki jih na našem koncu sorazmerno slabo poznamo. Glavnina te etnične skupnosti živi sicer na jugu Francije v Provansi, saj tudi govori provansalski jezik ali langue d'oc. Pred trinajstimi leti je Coumboscuro Centre Prouvencal (Coumboscuro je manjši kraj v bližini Cuneja) prvič organiziral festival evropske etnične glasbe ali Festeinal, na katerem so v začetku nastopale samo provansalske skupine, nato se je razširil na skupine "na tej strani Alp" in na pirenejske ansamble, zatem še na predstavnike vseh evropskih manjšin. Iz leta v leto je festival pridobil na ugledu, ojačilo pa se je tudi sodelovanje s krajevnimi ustanovami. Pri letošnji izvedbi festivala sodelujejo poleg že omenjenega Centra iz Coumboscure tudi Kulturno rekreacijski center iz kraja Dolceacqua pri Imperii, obe Občini in Gorskakupnost.

Letošnji festival poteka že ves avgust več ali manj istočasno v Coumboscuro in Doceacqua, torej na dveh skrajnostih doline Roia. Prvi so na festivalu nastopali Li troubaires e li dancaires de Coumboscuro - nekak-

šni godci-trubadurji in plesalci iz že omenjenega centra, ki ohranjajo svoje staro izročilo in ga predstavljajo v starih nošah v okviru sodobno zastavljenega sporeda.

Pretekli teden je bila na vrsti skupina Concert champagne iz Aix-en-Provencea s svojo staro provansalsko glasbo.

Dan po velikem šmarnu se je predstavil občinstvu romski kitarist Manitas De Plata, virtuoz iz Katalonije, ki je že zaslovel široko po svetu.

Festival pa bo zaključila skupina iz naših logov - Ženska pevska skupina Stu ledi, ki se bo predstavila v soboto zvečer v Apricalu pri Dolceacqua in v nedeljo zvečer v Coumboscuro s sporedom slovenskih ljudskih pesmi. Program, ki ga bodo pevke predstavile, zajema največ pesmi iz Trsta, Benecije, Režije in Kanalske doline, vendar bodo zapele tudi nekaj pesmi iz drugih slovenskih pokrajin in iz Istre, saj bodo skušale podati čim celovitejšo podobo slovenskega pevskega izročila tostran in onstran meje. Morda bi lahko zaželeli pevkom na pot, da bi taki stiki z drugimi manjšinami v Italiji bili čim plodnejši in čim pogostejši.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Valdežani slavijo 300-letnico »slavnega povratka« v domovino

Poleg 200-letnice francoske revolucije poteka letos še ena okrogla obletnica, mejnik v življenju valdežanske versko-jezikovne manjšine: 300-letnica njihovega povratka iz izgnanstva ("il glorioso ritorno").

O Valdežanih je bil v tej rubriki že govor, zato je dovolj omeniti, da gre za versko ločino, ki je nastala v Franciji okoli leta 1175, da je srednjeveška preganjanja preživel le jedro v skupini alpskih dolin v Piemontu in da se je l. 1532 priključila protestantskemu gibanju, ki jo je sprejelo kot častitljivega predhodnika.

Tudi temu zadnjemu jedru je začelo groziti uničenje, ko je francoski "kralj sonca" Ludvik XIV. oktobra 1685 odpravil na svojem ozemlju versko svobodo. To je storil, da bi dokazal Evropi svojo krščansko gorečnost po zelo sumljivem obnašanju ob turškem obleganju Dunaja (1683), iz katerega si je obetal velike koristi. Valdežani so živel pretežno na zahodni strani Alp, v savojski državi, ki pa je bila dejansko podrejena francoskemu kralju. Savojski kralj je moral zato prepovedati Valdežanom izvajanje njih obredov, porušil jim je svetišča, izgnal duhovnike in jim dal na silo krstiti otroke. To je storil še kar nerad, ker je tako priznaval francoski vpliv in temu še bolj odpiral svoje meje.

Severni sosedje, Švicarji, so posredovali in predlagali kot kompromis izselitev vseh 13.500 Valdežanov, ki bi tako ohranili svojo vero. A ponosni Valdežani so zavrnili predlog in sprejeli boj za obstoj.

Zmago bi jim lahko zagotovil le čudež, ki pa se ni zgodil. Dve vojski, francoska in savojska, sta jih porazili v nekaj dneh in začeli pustošiti deželo. Majhno število Valdežanov je klonilo in se spreobrnilo, večina preživelih pa je bila natrpna v zapore v tako nečloveških razmerah, da jih je pomrla več kot polovica. Švicarji so spet posredovali in kakih 2.800 preživelih je bilo marca 1687 odvedenih v Švico, od koder je bila večina nato odpeljana dalje v nemške dežele. Kljub nesreči so begunci od vsega začetka mislili na vrnitev. Najbolj vročerkvni so dvakrat poskusili izsiliti pot nazaj, a poskusi so bili prenašljivi in neuspešni.

Večina voditeljev ni bila prenašljiva. Skrbno so proučili evropsko politično prizorišče, da bi našli primerne pokrovitelje, in prežali na ugodne razmere. Rešitev so očitno videli v kombinaciji vojaške in politične pobude. Izbira pokrovitelja se je izkazala kot zelo posrečena: protestant iz rodbine Orange, Viljem III., je bil vodilna osebnost na Nizozemskem, ki je bila tedaj sterber protestantizma.

Leta 1689 so se končno začeli dogajati čudeži. Že septembra 1688 je

Ludvik XIV. napadel Nemčijo, da bi preprečil avstrijskemu cesarju prevelike osvojitve na račun padajočega turškega cesarstva. Vojno je izkoristil protifrancosko usmerjeni Viljem III. Orange, da je zavzel angleški prestol in začel široko ofenzivo proti Franciji, ki je morala v defenzivo. Evropski protestantizem se je okrepil, savojski kralj je začel misliti na "odlepitev" od Francije in Valdežanom se je ponudila prilika za vrnitev.

Na večer dne 26. avgusta 1689 se je 600 oboroženih Valdežanov skril v gozdu na severni obali Lemanskega jezera in se ob svitu naslednjega dne izkrcalo na drugem bregu, ki je bil že del savojske države. Začel se je tvegan, a skrbno pripravljen podvig.

Z naglimi pohodi so povratniki presenetili francoske in savojske vojake in v osmih dneh prišli do praga svoje domovine. Raznovrstne težave so premagovali z disciplino in požrtvovalnostjo. Ta je prišla še posebno na dan, ko so se znašli pred mostom Salbestrand, kjer so jim zapirale pot premočne francoske čete. Z junaškim napadom, ki jih je stal več kot desetino moštva, so se prebili in dvanaesti dan pohoda (pot je v značni črti merila približno 200 km) dosegli svoje nekdanje ozemlje.

Pohod sam je uspel, a dejanski povratek cele skupnosti je bil še vedno vprašljiv, kajti 400 preživelih ni moglo dalj časa kljubovati savojski in francoski vojski. S spretnim izmikanjem spopadom so prezimili v utrjenem taborišču, ki so ga maja naslednjega leta obkolili in napadli Francozi.

Spet se je zgodil čudež oziroma kar dva čudeža: po hudem boju je 300 preživelih uspel umik iz obroča, nato pa je - 4. junija 1690 - savojski kralj napovedal vojno Franciji in sprejel preživele, a dejansko na smrt obsojene povratnike v svojo vojsko. Nekateri zgodovinarji menijo, da je bil pohod šestotih zamisljen s strani protifrancoske koalicije kot predhodnica večje, protestantsko navdahnjene armade, ki bi morala zaneti žarišče upora v Franciji in olajšati prodor zavezniškim armadam. A iz vsega tega ni bilo nič, le končna mirovna pogodba je nalagala savojskemu kralju dolžnost, da obnovi versko svobodo in Valdežanom vrne odvzeto premoženje. Kralj je izdal razglas v tem smislu 23. maja 1694, ki predstavlja pravi zaključek in politični uspeh "slavnega povratka".

Težave se za Valdežane s tem niso končale, a njihove korenine v piemontskih dolinah niso bile več ogrožene in tesni stiki s protestantsko Evropo so preprečili, da bi skupnost izhiral zaprt v svojem tesnem naravnem in družbenem okviru.

Dežela odobrila triletni načrt o informatiki

TRST — Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je odobril ažuriranje triletnega načrta o upravljanju in razvijanju deželnega elektronskega informacijskega sistema v obdobju 1989-1991. Načrt je v bistvu operativno sredstvo za razvoj informatičnih dejavnosti, ki jih programira Dežela, izvaja pa delniška družba IN-SIEL (prej Informatica FVG SpA), pri kateri kapitalu ima deželna uprava manjšinski delež. Pri zasnovi načrta Dežela določi cilje, družba pa operativne predloge in čase.

Triletni načrt se deli na dva dela: načrt SIAR (informativni sistem deželne uprave) in načrt SIAL (informativni sistem krajevnih uprav). Prvi zajema informatične dejavnosti za Deželo in nje-ne ustanove, drugi pa tiste, ki so v prid občinskim in pokrajinskim upravam, trgovskim zbornicam, zavodom za ljudske hiše, avtonomnim ustanovam itd.

Dežela je za triletni načrt nakazala okrog 83 milijard lir, od česar pojde približno 55 milijard dejavnostim SIAR in kakšnih 28 milijard delovanju SIAL. Ta sredstva pomenijo 1 odstotek deželne proračunske vsote.

Obrt iz FJK na velesejmu v Frankfurtu

TRST — V soboto, 26. avgusta, se bo začel jesenski mednarodni velesejem v Frankfurtu, ki bo trajal do 30. avgusta. Udeležilo se ga bo 3.844 razstavljalcev, od tega jih bo 38 odstotkov tujih, med katerimi tudi 205 italijanskih (in prav toliko francoskih). Računajo, da si bo sejem ogledalo okoli 80.000 ljudi iz kakšnih 90 držav, a med njimi bi moralo biti največ takih, ki se zanimajo za potrošne dobrine.

V resnici bo na sejmu velika izbira takšnega blaga, razporejenega v osmih razstavnih salonih: gospodinjiski stroji in potrebščine, obrtni izdelki, svetila, dragulji, zlatnina in ure, pisarniške potrebščine, drogerijski artikli in parfemi, pohištvo, tkanine, usnjena konfekcija in tako naprej.

Sejma se bo v prireditvi ustanove ESA udeležilo tudi pet kvalificiranih obrtnih tvrdk iz Furlanije-Juljske krajine (Paluzza, Krmin, Gradišče, Spilimbergo, Passariano di Codroipo) z lesenimi skulpturami, keramiko, okrasjem in umetnostnimi stvaritvami, kar bo vse visoke kakovosti. Deželna ustanova za razvoj obrti bo seveda dala primeren finančen prispevek in tehnično pomoč.

Od jutri bo v Gornji Radgoni 27. kmetijsko-živilski sejem

GORNJA RADGONA — Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni bodo jutri ob 10. uri odprli 27. mednarodni kmetijsko-živilski sejem, ki bo trajal do 27. avgusta. Dobrih 1200 domačih in tujih razstavljalcev bo dalo na ogled govedo, prašiče, konje in drobnico, na voljo bodo tudi strokovna predavanja in posvetovanja, a med drugim še Parada kmečkih navad in običajev, s katero bo prek tisoč udeležencev na idiličen način predstavilo zgodovino življenja in dela kmečkega človeka. Prireditvev bodo popestrili s športnimi in zabavnimi manifestacijami. Namen sejma je pospeševati prodajo, hkrati pa spodbujati h kakoviteti. Organizator pričakuje, da si bo sejem ogledalo najmanj 200.000 obiskovalcev.

Trinajst priznanj sežanskemu Krasu

ŠEPULJE — Ocenjevalci kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni so letos mesnopredelovalni industriji Kras Sežana prisodili kar 13 odličij. Kraševci so najbolj veseli 8 zlatih medalj za celotno ponudbo kraškega programa in seveda na enega od štirih podeljenih Modrih trakov v mednarodni konkurenci, ki so si ga šepuljski mesarji prislužili s tržno privlačno in kakovostno ponudbo darilnih paketov s sušenimi

kraškimi mesnimi dobrotami. Priznanja namerava Kras izkoristiti že na radgonskem sejmu, kjer bodo v svojem paviljonu (v tradicionalnem kraškem stilu s kmečkimi kolonami, veliko kamna in brinja) svoje izdelke prodajali za 30-40% ceneje. Podobno se bodo približali kupcem na prazniku terana in pršuta v Dutovljah. Nove naročnike bodo skušali dobiti še s posodabljanjem embalaže, ki jo prav sedaj oblikujejo. Na svoje žlahtne izdelke nameravajo Kraševci v prihodnje opozarjati tudi z opaznejšo ponudbo v maloprodaji, za kar pa bodo morali seveda pridobiti prepogosto premalo iznajdljive poslovodje in prodajalce delikates, trgovin z živili in mesnic. (J. O.)

Smrt turistke

VIDEM — Včeraj ob 4.50 se je zgodila na avtocesti A-23 pri Pavli di Udine prometna nesreča, v kateri je bila ob življenju 55-letna turistka Helga Maria Kastner iz Karlsruha (ZRN). Avto-bus, v katerem se je vozila, je zaneslo s cestišča in se je prevrnil na bok; morda je šoferja Helmuta Hanzla (45) premagal spandec. Ženska je bila pri priči mrtva, vsi drugi potniki (okrog 40) pa so se rešili brez praske.

V sežanski občini Za praznik dom, šola vodovod...

SEŽANA — Jutri se bodo v Dutovljah z dvodnevnim praznikom terana in pršuta začele prireditve ob sežanskem občinskem prazniku, pri katerih bodo v devetnajstih dneh prišli na svoj račun ljubitelji kulture, zabave, športa, rekreacije in seveda prebivalci vseh krajevnih skupnosti, v katerih bodo ob tej priložnosti odprli nove objekte. Tako bo v petek otvoritev invalidskih delavnic v Dutovljah in odprtje krajevnih prostorov v Danah. Naslednji dan bodo solarjem predali novo podružnično šolo v Senožečah, v nedeljo pa je iz komunalnega programa predvidena otvoritev vodovoda v Ritovečah pri Slivju.

Prvo soboto v septembru se bodo veselili v Tomaju, kjer bodo priključili telefonsko omrežje, še isto popoldne pa bodo prvič uradno preizkusili novosti na strelišču v Kizljah. Iz pestrega programa prireditvev, ki se bodo vrstile v različnih krajih po občini, naj omenimo še predstavo PDG iz Nove Gorice "Mandragola", s katero bodo 25. avgusta ob 20. uri krstili avditorij kulturnega doma "Srečko Kosovel" v Sežani. (J. O.)

Medtem ko socialisti pritiskajo za vstop LpT v uprave »Državni udar« na vrhu tržaške KD bo vplival na krajevne koalicije

Nedavna politična kriza na Deželi, ki je privedla do odstopa odbora predsednika Biasuttija, bo po vsej verjetnosti vplivala tudi na politična ravnotežja v tržaški Občini in Pokrajini, kjer sta odbora v bistvu v "predkriznem" stanju. Tržaški občinski svet je bil že sklican za ponedeljek, 28. t. m., včeraj pa so sejo odložili za teden dni. Formalno zato, ker odborniki in tehnični uradi niso še izdelali nekaterih pomembnih upravnih sklepov, v resnici pa je treba odložitev povezati z razpletom (ali zapletom) deželne krize. Socialisti se na deželni ravni zavzemajo za oblikovanje privilegirane osi KD-PSI in pravijo, da je sedanja šeststrankarska koalicija politično preživel, demokratijski pa niso tega mnenja in se nočejo odpovedati sodelovanju s svojimi tradicionalnimi zavezniki PLI, PRI, PSDI in SSk.

KAMEN SPOTIKE SPET MELONARSKO GIBANJE
Tržaški socialisti so s tajnikom Perellijem, kot že nekajkrat v preteklosti, spet glasno zahtevali vstop Liste za Trst v deželno in v tržaško koalicijo, njihov poziv pa je doslej ostal brez odgovora. Perelli se je takoj po odprtju deželne krize zavzel za večjo težo tržaške PSI v deželni vodstvu stranke in s tem dejansko zahteval potrditev Carboneja na mestu podpredsednika Dežele. Tržačani se očitno bojijo, da bi kdo v Furlaniji v teh soparnih dneh znova postavil v dvom Carbonejevo vlogo, tudi zato, ker je položaj znotraj deželne PSI še vedno precej nejasen.

Rimska dogajanja niso razčistila, ampak so nasprotno še zaostriła odnose med Martellijevo in De Michelisovo komponento, po dolgem molku pa se spet oglašata tudi nekdanja Signorilejeva levica, ki jo vodita sedanji minister za okolje Ruffolo in predsednik Bance nazionale del lavoro Nesi. Levica ima v Furlaniji-Juljski krajini precej močne postojanke, njen deželni voditelj Castiglione pa je ohranil podtajniško mesto v Andreottijevi vladi. Na Tržaškem ima Carbone za sabo absolutno večino članov PSI, zahteva pa vstopu LpT v tržaško odbora pa uživa formalno podporo vseh strankinih komponent. Edini, ki je pred časom izrekel nasprotovanje tej usmeritvi, je bil Pittoni, pokrajinski kongres pa je kasneje zgledil vse spore okrog tega vprašanja.

POLITIČNI SPOPAD V TRŽAŠKI KD
Potek političnih in upravnih dogajanj na Tržaškem pa bo v marsičem tudi odvisen od razmer znotraj krajevnega vodstva Kršćanske demokracije, kjer se je pred kratkim ustvarila nova notranja večina. Nekdanja komponenta bivšega ministrskega predsednika De Mite je pod spretno režijo predsednika Dežele Biasuttija grobo osamila krajevne morotejce in se povezala s centrističnimi komponentami Andreottija in Forlanija, ki v Rimu vodijo stranko. Iz nove večine so izločili tudi drugo levičarsko komponento Base. Ta operacija ni po godu tržaški Cerkv, ki se je doslej precej naslanjala na morotejce.

Župan Richetti ni več pokrajinski predsednik stranke, notranji "državni udar" pa je doslej močno prizadel poslanca Colonija, ki je bil med kandidati za podtajniško mesto v novi vladi, v zadnjem trenutku pa so ga zaradi tržaških dogajanj črtali iz seznama. Na tehtnici je sedaj položaj deželnega odbornika Rinaldija, enega osrednjih voditeljev morotejcev, ki ga ogroža vse večji vpliv deželnega svetovalca Calandruccia.

ZANIMANJE ZA MILJSKE OBČINSKE VOLITVE
Miljski občani bodo oktobra obnovili občinski svet in stranke na tistem že pripravljajo kandidatne liste. Vode so posebno razburkane v KPI, kjer marsikdo že odkrito kontestira dolgoletnega župana in sedanjega poslanca Bordona zaradi njegove politike odpiranja do radikalcev in tudi zaradi njegove politike nasploh. Trenutno ni znano, ali bo Bordon sploh med kandidati, na vrhu liste pa bo gotovo dosedanji župan, neodvisni levičar Mutton.
Če je v komunističnih vrstah plemično, pa imajo tudi socialisti in demokristjani precej težav pri zbiranju kandidatur. Posebno socialisti menda iščejo zvaneča imena za vrh kandidatne liste. Na Listi Frausin ne bo več kandidiral dolgoletni občinski svetovalec in "duša" miljskih Slovencev Kiljan Ferluga, na kandidatni listi pa bo skoraj gotovo spet dosedanji odbornik Jurij Vodopivec v družbi še nekaterih drugih predstavnikov krajevne slovenske manjšine.

S. T.

Pogovor z Davorinom in Dunjo »Že pred časom sva sklenila: na Kraški ohceti ali nič!«

»Ali se poročiva na Kraški ohceti ali pa nič!« Tako sta sklenila Dunja Sosić in Davorin Smotlak kmalu potem, ko sta spoznala, da se njuno poznanstvo spreminja v nekaj globljega. Pred dvema letoma sta se obadva v noši udeležila zadnje Kraške ohceti in nista niti slutila, da bo naslednja Kraška ohcet prav njuna. Takrat sta se sicer že poznala in sta imela veliko skupnih prijateljev, vendar med njima ni še vzplamtela prava iskrica. Obadva sta vsak svojem krogu prijateljev zagotavljala, da če se bosta kdaj poročila, bosta to storila na Kraški ohceti, čeprav sta mogoče obadva v svojem srcu mislila, da ju še veliko časa loči od usodnega koraka.

Na vprašanje, kdaj in kje sta se spoznala, se pogledata v oči in se nasmehneta: »To je pa težko vprašanje.« Davorin zagotovi, da se je to zgodilo nekeje v Bazovici, Dunja pa pristavi: »Pred dvema letoma, kmalu po zadnji Kraški ohceti.« Sicer pa imata letošnjo »kraško« novoporočena toliko skupnih zanimanj, da jima res ni manjkalo priložnosti, da bi se zblížala. Obadva namreč aktivno sodelujeta pri Mladinski skupini Pinko Tomažič. Poleg tega Dunja poje pri pevskem zboru Primo-rec-Tabor, Davorin pa že 16 let poje pri pevskem zboru Valentin Vodnik. Davorin je namreč, kljub temu, da je rojen v Trstu in da je stanoval v Krog-ljah, v Dolini in v Mačkoljah, poseben navezan prav na Dolino, kjer je bil več let odbornik Majence in leta 1980 predsednik Fantovske. Ob petju pa se zaročenca zanimata za folkloro. Davorin je 12 let plesal pri TFS Stu ledi, Dunja pa je pred leti vadila folklorno skupino KD Tabor. Obadva sta v ljudskih nošah vriskala in pela z razposajenimi svati na prejšnjih Kraških ohceti, tako da je zanju povsem naravno, da si bosta prav na Kraški ohceti zamenjala poročna prstana. »Zelo nama je pri srcu obujanje in nadaljevanje starih tradicij,« pravi Dunja, »in obadva sva si vedno želela poročni obred po starih ljudskih običajih. Zato sva se tudi odločila za Kraško ohcet. Sicer pa sva obadva vesela, da bo toliko ljudi prisostvovalo najini poroki in to dejstvo naju sploh ne moti, saj sva že od nekdaj navajena nastopati. Obenem pa naju posebej veseli, da bova s seboj imela najinega štirime-sečnega sinka Tomaža, ki ga bova za to priložnost po starem običaju oblekla v belo srajčico.« Dunjina mama pa ponosno doda: »Ta fantek je moje največje bogastvo. Z njegovim rojstvom sem postala "nona" in to je zame izredno važen dosežek v mojem življenju. Ob njem se res čutim realizirano.«

Na sliki (foto Egon) Davorin Smotlak in Dunja Sosić.

Končano Taborjenje prijateljstva proti sinhrotronu na območju T8 Zaskrbljenost zaradi pritiskov na lastnike zemljišč

Z javnim zborovanjem se je v sredo zvečer na območju T8 pri Bazovici, kjer naj bi zgradili sinhrotron, zaključilo Taborjenje prijateljstva Chico Mendes. Taborjenje je trajalo vse od 31. julija, med tem časom je na kraju protesta prenočevalo preko dvesto ljudi, obiskov pa je bilo podnevi veliko več, največ ob koncu tedna, dokaj številčen pa je bil tudi odziv ljudi z mesta.

Uvodni poseg je na sredinem zborovanju imel predstavnik Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi Karlo Grgič, ki je obžaloval, da se taborjenja ni udeležilo več krajanov. Tudi obiskov politikov ni bilo veliko, zlasti tistih iz vrst t.i. zelenih, sicer pa so ekološke organizacije ob tej priložnosti dale velik doprinos. Grgič je tudi pohvalil prispevek ostalih soorganizatorjev, nato pa obnovil potek dejavnosti v teh 17 dneh, začeni s predavanji (teh je bilo šest), glasbenih prireditvev (na sporedu so jih imeli štiri) in ostalih prireditvev in pobud.

Za Grgičem je posegla Liliana Manzoni - Čok, ki je bila ena od glavnih koordinatork taborjenja. Spregovorila je o organizacijskem aspektu taborjenja in o prihodnjih prireditvah zoper namestitev sinhrotrona. Ena od teh, z naslovom Kras kot Amavski gozd, bo prihodnji mesec v Bazovici, ista predstava (bila bo pesniško-glasbene vsebine) pa bo že prej v Vidmu.

Tudi tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec se je zaustavil ob vprašanju nadaljnjih akcij zoper izgradnjo sinhrotrona pri Bazovici. Spregovoril je o obvestilu, ki so ga lastniki številnih zemljišč z območja T8 prejeli od podjetja SVEI (t.j. podjetja, ki je zadolženo za gradbena dela na tem območju), še posebej o pozivu, da naj v teku 30 dni predlagajo višino odškodnine pri morebitni prodaji zemljišč. Bukavec je opozoril na nevarnost ravnanja omenjenega podjetja, saj bi s sklenitvijo kupoprodajne pogodbe lastniki zemljišč bili obdavnjeni, v primeru razlastitve (s katero to podjetje grozi po preteku 30 dni) pa ne.

Predstavnik Slovenske skupnosti Miro Oppelt je v svojem posegu obžaloval, da taborjenje, kot oblika civilnega protesta, ni imelo odmeva, ki bi ga zaslužilo. Poleg tega je poudaril, da je bistvenega pomena tudi dejstvo, da ima krajevno prebivalstvo pravico do soodločanja pri tej zadevi.

V ostalih posegih je prišla do izraza zlasti zaskrbljenost zaradi pritiskov podjetja SVEI. Poudarjeno je bilo, da je postopanje tega podjetja neobičajno, in torej brez primere. Nekateri so poudarili, da bi moralo o svojih namerah obvestiti najprej krajevne in stanovske organizacije, kot je npr. Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi, zavzeli pa so se tudi za sestanek lastnikov zemljišč.

Naj omenimo, da je vzporedno s taborjenjem potekalo tudi nabiranje podpisov zoper izgradnjo sinhrotrona na območju T8. Akcija je potekala med Bazovci, peticiji, naslovljeni mednarodnim organizacijam, pa je doslej podpisalo nekaj čez dvesto krajanov.

I. V.

V Miramarskem parku bodo tudi letos glasbeni sprehodi

Glasbeno združenje Opera giocosa bo tudi letos priredilo priljubljene "glasbene sprehode" po Miramarskem parku. Koncerti, ki jih bodo podrobno orisali na tiskovni konferenci 4. septembra, bodo 9., 10., 17. in 18. septembra. Kot prejšnja leta, se bo orkester Opera giocosa (s katerim bo nekajkrat sodeloval tudi ansambel Santa Cecilia iz Vidma) tudi letos sprehajal po že tradicionalnih poteh, in sicer od labodjih jezerc do gradiča, od spomenika Leopoldu drugemu do portiča, od spomenika Maksimilijanu do jezera z lotusovimi cvetovi.

Glasbeno združenje so ustanovili leta 1984 in je v teh petih letih doživelo že velik uspeh: orkester je namreč nastopil na festivalu Opera barga in nato v Vicenzi, Gorici, Pisi, Lucci, Montecatiniju, Firencih, Benetkah in Münchnu. Orkester sestavljajo violonisti Orietta Malusa, Alessandro Merluzzi, Alberto Godas, Antonio Kozina, Massimo Arancio, Lucia Ghiardi in Giulio Angelini, violista Pavel Ota in Maurizio Goina, kontrabasist Marco Candotto, na pavke pa igra Claudio Pribetti. Orkester dirigira Severino Zannerini, ki je tudi predsednik upravnega sveta združenja.

Obisk v poletnem središču Sklada Mitja Čuk na Opčinah Ko se sto otrok razposajeno podi po igrišču

V openskem Prosvetnem domu je te dni zelo veselo. Kako pa bi ne bilo, ko se po sončnem igrišču in pod kostanji podi sto razposajenih otrok! Včeraj je bil namreč že drugi dan letošnjega poletnega središča, ki ga že nekaj let uspešno prireja Sklad Mitja Čuk. Po prvih trenutkih, ko so se otroci skušali znajti v množici vrstnikov, ko se je bilo treba porazdeliti po starostnih skupinah in spoznati svoje vzgojiteljce, je že konec prvega dneva prevladalo vzdušje »starih znancev«, kot bi se otroci poznali že od davnaj.

Prvi dan je bil torej v glavnem posvečen spoznavanju, nekaterim dejavnostim in sprehodu. V vrsti, pridno eden za drugim, vsak s svojim belim klobučkom, ki jim ga je za to priložnost ponudila openska Hranilnica in posojilnica, so mlajši in najmlajši udeleženci šli na daljši izlet po okolici. Ob povratku so bili nekoliko upehani, tako da so preostali del dneva preživeli v prijetni senci pod kostanji.

Veseli živčav se je spet oglasil naslednje jutro. Del otrok se je zabaval ob telovadbi s prof. Dragico Hrovatin. Nekateri so z vzgojiteljicami risali in barvali na mizah ob igrišču, ostali pa so v zgornjih prostorih Prosvetnega doma sledili glasbenemu pouku prof. Ade Fabjan, se ob pesmicah in ritmičnih vajah učili spoznavati nekatera glasbila in ob tem posnemati gibe živali. Popoldne, ko so si po kosilu v društveni gostilni že nekoliko odpoči-

li, so bile na vrsti interesne dejavnosti. Vsak je po svoji želji in okusu izbral med ročnim delom, dramskim laboratorijem, ustvarjanjem pravljice, poslušanjem glasbe in likovnim delom. Ob pozornem nadzorstvu vestnih vzgojiteljic so se otroci kratkočasili, tako da so kazalci na uri že skoraj prehitro najavljali čas za odhod.

Že prvi dan je Darinki, Ledi, Cinzii, Klavdiji, Roži, Veri, Sandri, Anamariji in Majdi priskočila na pomoč skupina

mladih skavtov, ki so poskrbeli za alternativne dejavnosti. V glavnem so si organizatorji ta del zamislili za skupino prizadetih, ki so nekoliko starejši od ostalih udeležencev poletnega središča. Ker jim je delo z mlajšimi včasih preveč dolgočasno, imajo tako na razpolago primernejšo zaposlitev. To pa nikakor ne pomeni, da bi bili ločeni od vesele družine, le na primernejši način izkoriščajo del svojega časa. Letos se je za poletni center Sklada Mitja Čuk prijavilo osem prizadetih

otrok, vsak ima svojega spremljevalca, tako da sploh ni težav za vključevanje v to veselo poletno družbo otrok, ki bodo vsak dan do zadnjega avgusta prihajali na Opčine iz okoliških vasi, od Nabrežine do Bazovice, del teh pa tudi iz mesta.

Poleg omenjenih dejavnosti, ob katerih bodo otroci doživljali letošnji poletni center v Prosvetnem domu, bo verjetno na vrsti tudi izlet k morju. Stvar seveda ni tako lahko izvedljiva, kot bi se na prvi pogled zdelo: skupina pač šteje sto otrok! Kljub temu pa si organizatorji prizadevajo, da bi to zamisel res uresničili, saj bi dan ob morju pomenil še dodatno razvedrilo za še tako prijetno bivanje v poletnem središču.

Zamisel sicer še ni dokončno izdelana, vzgojiteljice in ostali sodelavci pa že razmišljajo, kako bi ob zaključku priredili poseben kulturni spored, v katerem bi otroci pokazali, kaj vsega so se v teh dneh naučili. Do tedaj pa naj se malčki še bolj živijo v svoje ustvarjalne počitnice in razposajeno uživajo... tudi ob iskanju imen za svoje skupine. Že prve dni se po Prosvetnem domu podijo Zelene kobilice, Beli banditi in Oranžne pomaranče. Kaj pa ostali? (dam)

Na sliki (foto Magajna) vlek vrvi spada še vedno med najbolj priljubljene igre tudi v openskem poletnem središču.

Tudi v Trstu preiskave karabinjerjev NAS Tržaški domovi za ostarele delujejo brez nepravilnosti

Karabinjerji posebnega oddelka za neoporečnost živili in drugih proizvodov NAS (Nucleo antisofisticazione) so v teh velikošmarnih vročih dneh nepričakovano preiskali tudi tržaške domove za ostarele, zavode za rehabilitacijo prizadetih in zasebna zdravilišča. Čeprav so rezultati preiskav, ki so se začele v ponedeljek in so se zaključile včeraj, le delno znani — preiskave so tudi v tem primeru ovite v običajno preiskovalno tajnost — pa so z videmskega poveljstva zagotovili, da v naši deželi niso našli nobenih eklatantnih primerov, kakršne so zabeležili npr. na Siciliji. Tam so namreč odkrili nekatere zelo bedne življenjske situacije: starčke, privezane na stole in na postelje, primorane živeti v nečloveških higienskih in zdravstvenih razmerah, ki so jih "zdravili" s prestarimi zdravili ali jih "hranili" s pokvarjeno hrano itd.

V naši deželi so karabinjerji videmskega oddelka NAS preiskali skupno šest zavodov za rehabilitacijo prizadetih, eno zasebno zdravilišče in 14 domov za ostarele, torej le majhen vzorec obstoječih domov in zdravilišč (v samem Trstu, kjer je povprečna starost zelo visoka, je namreč 54 domov za ostarele). Domove in zdravilišča so izbrali naključno, in sicer po seznamih, ki jih objavljajo deželne uprave ali druge javne ustanove. Kot so nam povedali na poveljstvu NAS v Milanu, so karabinjerji ugotovili sedem prekrškov kazenskega zakonika in 37 upravnih prekrškov. V prvem primeru je šlo v glavnem za nepravilno shranjevanje živil in za nepravilno pripravljanje jedi, ponekod pa so karabinjerji ugotovili, da so lastniki domov brez dovoljenja krajevnih zdravstvenih enot uporabljali določene kuhinjske pripomočke. Za te prekrške se bodo

odgovorni morali zagovarjati pred sodiščem.

Upravni prekrški, ki jih je bilo — kot rečeno — znatno več, pa so v glavnem zadevali higienske in zdravstvene nepravilnosti: neupoštevanje predpisov o uničevanju muh in mrčesa, nepravilno uničevanje oziroma odlaganje odpadkov, nekateri uslužbenci — zlasti kuhinjsko osebje — pa niso imeli zdravstvene knjižice. Za te prekrške bodo morali odgovorni plačati precej slane globe.

Skupno so karabinjerji zasegli 18 stotov raznovrstnega mesa, dva stota paradižnikov, štiri stote masla in 16 kilogramov margarina, ki jih bodo pregledali v laboratorijih KZE.

Ker karabinjerji niso hoteli posredovati seznama domov in zdravilišč, ki so jih preiskali v vsaki pokrajini posebej, prav tako pa seveda niso hoteli razkriti imen preiskanih zavodov, smo telefonsko poklicali okrog deset tržaških domov za ostarele. Od teh je le eden "sprejel" obisk karabinjerjev, in sicer zasebni dom Ad Majores (Zavoda za socialne posege ITIS, ki je največji dom te vrste v Trstu, niso obiskali).

Z zadovoljstvom in olajšanjem nam je upravitelj doma Ad Majores Claudio Berlingiero takoj povedal, da karabinjerji niso odkrili nobenih nepravilnosti. Sam je dejal, da bo zapisnik njihove preiskave obesil kar na stenski doma.

Karabinjerji so v zavod "vdrl" (čeprav so bili zelo prijazni) prav na dan velikega šmarna, in sicer ob uri kosila, ko je osebje razdeljevalo gostom hrano. Podrobno so pregledali in preiskali vse prostore, od spalnih sob do kopalnic in kuhinj, pregledali vsa živila in zdravila ter na dolgo intervjuvali osebje (zanimalo jih je, kako se to ravna v primeru slabosti, kako pripravljajo hrano in ali ima zdravstvene knjižice) in goste. (bg)

Do nedelje bo na ogled Šolska jadrnica Palinuro od včeraj v Tržaškem zalivu

Brezigar: Kdaj metan na Vzhodnem Krasu?

Upravni odbor tržaškega občinskega podjetja ACEGA je že pred tremi leti izdelal projekt za metanizacijo vzhodnokraškega območja tržaške občine, pristojna telesa pa so nekaj mesecev kasneje dala na razpolago tudi ustrezna finančna sredstva v obliki posojila osrednje državne hranilnice in posojilnice. Gradbena dela pa so kljub obvezam in obljubam ACEGA in vodilnih tržaških strank ostala le na papirju, odgovornost za zamude pa nosita v prvi vrsti tržaška občinska uprava in tudi Dežela, ki baje ni še izdala ustreznih zakonskih dovoljenj za začetek del. S tem v zvezi je deželni svetovalec Slovenske skupnosti Brezigar vložil deželni vladi pismo vprašanje, v katerem nujno zahteva pojasnila glede izvajanja tega pomembnega projekta.

Zastopnik SSK sprašuje deželno vlado, ali odgovarjajo resnici govorice, da je metanizacija vzhodnokraškega območja na nek način vezana z afero o lokaciji sinhrotrona in da sodi ta problem med protivrednosti, ki jih pristojni organi nameravajo nuditi kraškemu prebivalstvu v zameno za gradnjo sinhrotrona pri Bazovici. Brezigar pri tem namiguje na možnost oziroma na nevarnost, da bodo pristojni prižgali zeleno luč za metan šele ob podpisu ustreznega sporazuma o protivrednostih, kar je seveda nedopustno. Začetek del pa baje ovira tudi načrt o gradnji konjušnice na trasi bodočega metanovoda.

Včeraj je priplula v Trst šolska ladja Palinuro, ki bo ostala v našem pristanišču do ponedeljka, 21. avgusta. Velika jadrnica tipa škuner, ki je "manjši dvojček" znamenite ladje Amerigo Vespucci in na kateri se vadi 46 bodočih podoficerjev vojaške mornarske šole Santa Maddalena, je pristala ob pomolu Bersaglieri pri Pomorski postaji, v prihodnjih dneh pa jo bomo lahko obiskali in si ogledali njene zanimivosti (danes jo je mogoče obiskati od 15. do 19. ure, jutri od 10. do 12. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure).

Jadrnico s tremi jambori (kot vidimo na sliki Maria Magajne) so splovili leta 1934 v Nantesu v Franciji in je bila prvotno namenjena ribolovu. V ta namen je služila vse do leta 1950, ko jo je odkupila italijanska vojna mornarica, ki jo je restavrirala in jo spremenila v ladjo za šolanje mladih podoficerjev.

Kot smo že zapisali, je jadrnica Palinuro (imenovali so jo po krmarju, ki je Eneja vodil do lacijske obale) dolga 68,9 metra, široka deset metrov, teža 1.350 ton, njena jadra pa imajo površino tisoč kvadratnih metrov.

Na Proseku umrl Friderik Lukša

Prebivalce Proseka, predvsem pa bivše partizanske borce in aktiviste je močno prizadela vest, da je umrl domačin Friderik Lukša, po domače Miro Brenkica. Bil je eden najstarejših še živčih partizanskih borcev v vasi, ki je zaradi svojega značaja, poštenosti, zaradi navezanosti na svoj narod in na ideale miru in svobode užival med vaščani ugled in spoštovanje.

Pokojnik je bil rojen 24. septembra 1909 na Proseku. Kot skoraj vsi slovenski fantje in moške je bil mobiliziran v italijansko vojsko in poslan v tako imenovane »battaglioni speciali«. 8. septembra, ob padcu fašizma, so ga na jugu Italije osvobodile zavezniške vojaške sile, ki so prodirale proti severu.

Pokojnik je vedel, kje je v tistem trenutku njegovo mesto. Prijavil se je v zbirališče v Bariju, kjer je bil, kot borec, dodeljen IV. prekomorski brigadi. To je bilo 6. junija 1944. Z brigado je nato sodeloval v raznih bitkah vzdolž Dalmacije; potem pa je bil avgusta istega leta premeščen v Slovenijo, in sicer v 10. ljubljansko brigado, kjer je služil kot bolničar. Tu je ostal vse do avgusta 1945, ko je bil demobiliziran ter se je vrnil domov.

Po povratku se je takoj vključil v domačo sekcijo združenja partizanskih borcev, sodeloval pa je tudi v drugih narodnih organizacijah. Vedno se je rad udeleževal raznih delovnih akcij. Najbolj pa se ga domačini spominjajo, ko je kot pridlen zidar pomagal pri gradnji spomenika padlim.

Bivši tovariši, borci in aktivisti se kljub njegovemu spominu ter izrekajo svojcem najgloblje sožalje.

Bivši borci in aktivisti - Prosek

Od danes na Opčinah festival tiska KPI

Nocoj se s tradicionalno okroglo mizo odpre na Opčinah festival komunističnega tiska, ki se bo nadaljeval jutri in v nedeljo. Tema letošnje okrogle mize so mamila, vprašanje, ki zadeva vse širši krog družin in vzgojiteljev, da ne govorimo o mladih, ki so stalno v nevarnosti, da pridejo pod vpliv brezvestnih trgovcev smrti. Toda vprašanje mamil je v tem trenutku toliko bolj aktualno, saj so mamila eno od sredstev širjenja aidsa. Spriči položaja, ki bi zahteval korenite, odločne in globoko premišljene pobude države, se v zadnjih mesecih v Italiji vse bolj govori o zakonu, ki naj bi kaznoval uživalce mamil. Pri tem niso bili upoštevani neuspehi držav, kjer so podobni zakoni v veljavi že vrsto let, niti mnenja strokovnjakov, ki se ukvarjajo z zasvojenosti in odločno nasprotujejo njihovemu kaznovanju. Zato je openska sekcija KPI za temo letošnje okrogle mize izbrala ravno mamila.

Srečanje se bo začelo ob 20. uri v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Udeležile se ga bodo vidne osebnosti, ki se že vrsto let ubadajo s tem vprašanjem iz raznih zornih kotov. Senator Nereo Battello bo prikazal vsebino raznih zakonskih osnutkov, ki ležijo v parlamentu in odražajo različna stališča. Duhovnik Mario Vatta se bo posvetil vprašanju z zornega kota človeka, ki je zasvojenec z mamili posvetil svoje delo v zadnjih petnajstih letih, potem ko je skrbel za druge vrste težav mladostnikov. Mario Vatta, kot znano, vodi skupnost S. Martino al Campo, pred par leti je pa odprl podobno strukturo tudi na Opčinah z imenom Casa dell'accoglienza. Na okrogli mizi bo tudi operater te nove skupnosti, ki želi navezati čim tesnejše stike z okolico. S problemom mamil se poglobljeno ukvarja tudi Zveza komunistične mladine. V njenem zastopstvu bo na openski okrogli mizi član vsedržavnega vodstva Lorenzo Guerrieri. O javnih strukturah za pomoč zasvojenecem bo nato spregovoril član službe CMAS, ki deluje v sklopu KZE. Okrogli mizi bo predsedovala prof. Patrizia Vascotto.

Praznik tiska se bo kot rečeno nadaljeval v soboto in nedeljo. Poleg dobro založenih kioskov bo za dobro vzdušje skrbela skupina Lojze Furlan. (tč)

Astronomi pri Bazovici včeraj posneli lunin mrk

Astronomski observatorij pri Bazovici je včeraj ponoči posnel na videokaseto lunin mrk. Pojav, ki so si ga tudi v Trstu ogledali številni ljudje, je bilo namreč mogoče videti precej dobro tudi s prostim očesom, saj je bilo nebo skoraj popolnoma jasno. Vlada, ki je le delno zameglila lunin mrk, pa je mogoče vplivala na kvaliteto posnetkov, tako da ti ne bodo popolnoma jasni.

Lunin mrk so snemali vse do 5. ure, ko je luna zdrknila z obzorja in je torej iz Bazovice ni bilo več mogoče videti. Prihodnji lunin mrk bo februarja prihodnjega leta, nato pa bo treba počakati vsaj štiri leta, preden bomo lahko prisotovali novemu popolnemu luninemu mrku.

Delavec padel z zidu in si zlomil levo peto

Petinštiridesetletni delavec čistilne zadrage S. Giacomo Santo Gustin iz Ul. Donaggio 12 v Trstu se je včeraj zjutraj poškodoval na delu, zaradi česar se bo moral zdraviti dva meseca.

Nezgoda se je pripetila okrog 8.45 v Ul. Flavia nedaleč od plesišča Paradiso. Gustin je čistil divje rastje na nasipu, ki se dviga ob cesti, ko je nenadoma zgubil ravnotežje ter padel s skoraj 4 metre visokega zidu. Po padcu so ga nemudoma prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu zdravniki ortopedske klinike ugotovili zlom leve pete. Po zdravniškem posegu so Gustina odpustili iz bolnice, tako da se bo zdravil doma.

Koncert godbe G. Verdi

Občinska godba Giuseppe Verdi bo tudi v ponedeljek, 21. t. m., priredila na Trgu Unità običajni ponedeljkov poletni koncert, in sicer s pričetkom ob 20.30. Pod vodstvom Lidiana Azzoparda bo izvajala simfonijo iz Bellinijeve Norme, selekcijo iz Kalmanovih operet ter druge skladbe.

pismo uredništvu

Popravek P. Parovela

Spoštovani urednik, med prepisovanjem teksta mojega pisma o komunistični partiji in fojbah, ki ste ga vljudno objavili včeraj, smo nekatere podatke prepisali zgrešeno, za kar se opravičujemo.

Iz tega razloga je namesto "bazovska Bršljanovca" treba brati "bazovski Soht", namesto "fojba 141" pa "fojba 149 — openska Bršljanovca". Zgrešene podatke bi namreč bilo lahko dvoumno tolmačiti.

Najlepša hvala,

Paolo Parovel

Premilil je naš dragi

Miro Lukša

Pogreb bo jutri, 19. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Prosek.

Žalostno vest sporočajo žena, otroci, nevesta, vnuki, sestra ter ostali sorodniki.

Posebna zahvala dr. Starcu in prof. Štruklju.

Prosek, 18. avgusta 1989

† Dne 16. t. m. nas je zapustila naša draga

Marija Lovriha vd. Deponte

Pogreb bo danes, 18. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Dolino.

Žalostno vest sporočajo sin Mario, mama, tašča ter vsi sorodniki.

Dolina, 18. avgusta 1989
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Dne 14. t. m. nas je za vedno zapustil najin dragi sin

Aleksander Peteros

Pogreb bo jutri, 19. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaro in nato na domače pokopališče.

Žaluojača mama Gemma
in oče Ernest

Katinara, 18. avgusta 1989

Alessandro!

Ostal boš vedno v naših srcih prijatelji iz Lonjerja in s Katinare: David, Gianni, Vasco, Carlo, Igor, Sandro in Fulvia, Christian, Rodolfo, Omar, David, Massimo, Andrej, Miriam, Elisabetta, Igor, Elena, Willi in Fabrizio.

Ob izgubi dragega sina Alessand-
dra izreka prizadeti družini iskreno
sožalje

družina Žerjal iz Milj

Dragi Eto in Gemma, ob boleči izgubi vašega ljubega sina sočustvujemo z vama

družine Blažević

Ob nenadomestljivi izgubi dragega prijatelja Sandra Peterosa izreka-
jo družini iskreno sožalje

Edo, Elena, Vesna,
Marko in Tatjana

Ob težki izgubi sina Sandra izreka
iskreno sožalje Etu in družini

Konzorcij CATEA

Ob težki izgubi dragega Sandra
Peterosa izrekajo prizadeti družini
iskreno sožalje

Ruggero, Livia in Maksimilijan
Vecchiet ter Sonja z možem Enniom

KD Rovte-Kolonkovec izreka iskreno
sožalje Gemmi in Ernestu Peterosu
ter sorodnikom ob izgubi
sina Alessandra.

Družini profesorja Evgena Dujca
izrekajo kolegi iz zamejstva iskrene
sožalje ob bridki nesreči.

Pogovor z etnologom Božom Premrlom

»Treba je ohraniti vsaj pričevanja o načinu življenja naših prednikov«

Prejšnje dni se je na »študijskih počitnicah« pri nas mudil Božo Premrl, svetovalec za založništvo in knjižničarstvo pri Kulturni skupnosti Slovenije. Na terenu v naših krajih je drugo poletje zapored in tokrat nadaljuje z zbiranjem gradiva za magistrsko delo o kamnarstvu v južnem delu Primorske, ki ga je začel lani; doslej je našel kopico zelo zanimivega gradiva, predvsem takega, ki je doslej bilo — vsaj z etnografskega vidika — zelo zanemarjeno.

Na terenu ste doslej bili zlasti v Nabrežini, vendar — kolikor vem — tudi v nekaterih drugih vaseh. So z etnografskega vidika ti kraji zanimivi?

V približno enem letu, odkar zbiram »na terenu« podatke o kamnarski dejavnosti v južnem delu Primorske — sem štejem Vipavsko dolino, Kras na obeh straneh državne meje, Istro do reke Mirne, Brkine in Pivko — sem obhodil predvsem zgornjo Vipavsko dolino in vipavsko gričevje, ker mi je ta predel kot Vipavcu (ki sicer živi v okolici Ljubljane) bližji. Pred letom dni pa sem obiskal tudi Nabrežino in Repen, da bi poizvedel, koliko kamnarjev (javarjev, štančarjev, frigarorjev, zidarjev...) je še, ki bi mi lahko dali podatke o svojem (nekdanjem) življenju in delu. Ta prvi obisk me je opogumil, saj sem s pomočjo prijaznih domačinov napravil kar lep začetni seznam informatorjev, kakor jim pravimo v etnološki stroki.

Letos sem tu na delu en teden in razen enega dne v Križu, sem zbiral podatke samo v Nabrežini. Kljub temu, da je zdaj kamnarjev neprimerno manj kot nekdaj, bi potreboval še lep čas, da bi obiskal vse, ki bi mi lahko pomagali sestaviti čimbolj natančno podobo njihove obrti, po kateri so zasloveli pod ranjko Avstro-Ogrsko in tako rekoč po vsem svetu. Zato o drugih kamnarskih krajih v okolici še ne vem dosti. Le za Repen lahko rečem, da pričakujem tam obilo podatkov, predvsem od nekdanjih in sedanjih javarjev in njihovih žena.

Za etnologa so vaši kraji izredno privlačni in zanimivi. Celo življenjsko delo bi človek lahko posvetil tukajšnji arhitekturi in »urbanizmu«, če najprej omenim najbolj opazno etnološko temo, poleg kamnarstva, seveda. Etnologi bi tu lahko zbrali izredno zanimivo gradivo o ribištvu. Resnično bi bilo škoda, da bi izpustili zadnjo priložnost povprašati o njihovi nekdanji obrti še živeče mojstre kovače, kolarje, izdelovalce »škarabacev«. Marsikaj zanimivega bi vedele povedati »rožarce« s Kontovela in nekdanje perice, ki so prale za tržaško gospodo. Zadnji čas je, da poiščemo še redke »jeplenčarje«, ki so žgali apno po kraških vaseh. In ne smemo pozabiti na kmeta, ki je sicer v Nabrežini skoraj izginil, a je vendar nepogrešljiv v mozaiku njenega dela in življenja.

V ponedeljek na Gradu sv. Justa

Gledališka predstava za otroško fantazijo

Med letošnje poletne prireditve na Gradu sv. Justa je Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova končno uvrstila tudi mladinsko gledališko predstavo. Gre za delo »Il castello orbitante«, ki ga bodo uprizorili v ponedeljek, 21. avgusta. Predstavo, v kateri nastopajo trije junaki otroške revije Il corriere dei piccoli Zanino, Capi in Idea, je postavila na odrske deske gledališka skupina Gli alconi iz Trevisa.

Junaki zabavne zgodbe lovijo marsovce, ki z vesoljsko ladjo pristanejo v pragozdu, otroci-gledalci pa jim bodo gotovo priskočili na pomoč ...

Vstop za otroke po prost, izkupiček večera pa bodo prireditelji namenili deželnemu odboru UNICEF.

Še dve šagri za preureditev Bazoviškega doma

Pred dobrim mesecem je novi odbor Bazoviškega doma spočel zanimivo zamisel, in sicer omogočiti, da bi bili prostori doma bolj uporabni in predvsem vsak dan odprti za katerokoli vaško potrebo. Naj omenimo, da je bil Bazoviški dom letos spomladi ob proslavljanju 90-letnice ustanovitve Kulturnega društva Lipa okusno preurejen, manjka pa mu še notranja oprema, funkcionalen kiosk, urejena knjižnica, športni material itd.

Želja vseh Bazovcev je, da bi prostori Bazoviškega doma ne služili le za pevske vaje in občasne kulturne prireditve, temveč da bi v te prostore zahajala tudi vaška mladila, kjer bi si uredila skupen prostor, se lahko sestajala, organizirala kulturne, športne in zabavne prireditve. Da bi se omenjene želje uresničile, so odborniki sklenili, da organizirajo to soboto in nedeljo, pa tudi prihodnji konec tedna vaški šagri, z izkupičkom katerih upajo, da bodo vsaj delno krili začetne stroške omenjene pobude.

Kot prva točka njihovega programa, pa bo na vrsti ex tempore, ki ga bodo organizirali v nedeljo, 27. t. m., zjutraj za osnovnošolce in za srednješolce, stareše otrok pa vabijo, da bi pri omenjenih pobudah v čim večjem številu sodelovali.

Izredno zanimivo bi bilo tudi raziskati narodnostno sestavo Nabrežine, odnose, kulturne vplive med domačini Slovenci in priseljenimi Kraševci, Furlani, Italijani, Istrani... Dalje izseljevanje Nabrežincev, Križanov in drugih, zlasti v času velike gospodarske krize, ko jih je mnogo odšlo v Argentino, Francijo, Jugoslavijo in še kam s trebuhom za kruhom.

So torej ti kraji zanimivi tudi za etnologa iz Slovenije?

To se razume samo po sebi, saj se etnologija kot t.i. nacionalna veda ukvarja z etnosom, z narodnim, in ne z državnimi, političnimi tvorbami. V tem okviru za etnologa ni meja. Po mojem osebnem mnenju je zamejstvo, ali če rečemo nekoliko drugače: območje, na katerem se stikajo, prepletajo in medsebojno vplivajo različni narodi in njihove kulture, še tembolj zanimivo in nam lahko da ogromno spoznanj. Znano mi je, da se za narodnostno mešano območje slovenske Istre dela kompleksna raziskava, pri kateri sodelujejo jezikoslovci, etnologi, zgodovinarji. Nujno bi bilo zastaviti podobno raziskavo, s pomočjo iz matične domovine, tudi za naše kraje v zamejstvu, da ne bi ostali samo pri sicer hvalevredni etnološki dejavnosti, ki jo organizira Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Mislim, da bi morali zamejci pripraviti in predložiti Raziskovalni skupnosti Slovenije kompleksen načrt raziskave, pritegniti nosilce in sodelavce z obeh strani meje, potem bi se podpora in sredstva morala najti. Kar zadeva objavo rezultatov, bi seveda lahko dala denarna sredstva Kulturna skupnost Slovenije.

Imate vtis, da se narodno blago pri nas izgublja? Kaj bi lahko ukrenili, da bi do tega ne prišlo?

Narodno blago, ali širše vzeto tradicionalni način življenja in dela, izginja povsod. V tem se vaši kraji ne razlikujejo od drugih. Ne vem, ali je sploh mogoče kaj pomembnega ukreniti, vem pa, da je treba ohraniti vsaj pričevanja in za to se trudim.

Ima naša manjšina dovolj sredstev in kadrov, da bi to sama zmogla?

Mislim, da potrebuje pomoč matičnega naroda tako v sredstvih kot v strokovnjakih. Prepričan pa sem, da se skriva med našimi Slovenci na Tržaškem in Goriškem velik intelektualni potencial, ki v ta namen ni izrabljen in ki bi ga bilo treba spodbuditi k temu delu. Moram reči, da sem v teh nekaj dneh spoznal kar nekaj Slovencev in Slovenk, ki bi lahko veliko naredili za našo stvar.

Koliko dela pa vas še čaka?

Ogromno. Že zdaj se mi kažejo še druge silno mikavne teme, na primer oljarstvo, arhitektura...

IVAN VOGRIČ

izleti

SK Devin, planinski odsek ŠZ Sloga in SPDT Trst prirajajo v nedeljo, 27. t. m., avtobusni izlet na Gorenjsko z udeležbo na proslavi ob odkritju spomenika Jakobu Aljažu na Dovjem pri Mojstrani. Vpisovanje na ZSSDI, tel. 767304, in pri predstavnikih društev. Pohitite z vpisom!

Konzorcij kmetijskih zadrug "Grmada" organizira v sredo, 23. t. m., na dan zadržnika izlet na Kmetijski sejem v Gornjo Radgono v sodelovanju s kmetijskimi zadrugami (s svojimi članicami): Kmetijsko zadrugo v Trstu, Cvetličarsko-vrtnarsko zadrugo s Proseka, Vinogradniško zadrugo Kriški breg, Živinorejsko zadrugo Dolga krona, Zadrudnim kraškim hlevom iz Praprota, Zadrudno kraško mlekarno, Gozdno zadrugo iz Padrič, Zadrugo Naš Kras in Vinogradniško zadrugo Brda iz Števerjana. Člani omenjenih zadrug, ki se želijo udeležiti izleta, naj to sporočijo uradu Kmečke zveze, tel. 362941. Prevoz z avtobusom in vstopnina na razstavišče sta brezplačna.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da bo urad v Trstu zaprt do sobote, 19. t. m. Od ponedeljka, 21. t. m., bo urad odprt po poletnem urniku (od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtkih tudi popoldne od 15.30 do 18.30) in bo spet odgovarjal na telefonsko številko 767303.

Zveza vojnih invalidov NOV obvešča, da bo pisarna zaprta do 20. t. m.

Barkovljanska skupnost obvešča, da bo procesija na čast sv. Jerneja v nedeljo, 20. t. m., po maši od 8. ure.

razne prireditve

MePZ Primorec - Tabor gosti enega najboljših evropskih mladinskih pevskih zborov, zbor CAMPANELLA iz Olomovca na Češkoslovaškem. Vodi ga Jiri Klimeš. Koncert bo v Prosvetnem domu na Opčinah v ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30.

Bazovski dom priredi jutri, 19. t. m., in v nedeljo, 20. t. m., VAŠKO ŠAGRO na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski, za zabavo bo poskrbel ansambel Big Bolero Band.

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V palači Costanzi je na ogled 22. deželna razstava grafik.

Na sedežu Letoviščarske ustanove v Sesljanu bo do 26. t. m. na ogled skupinska razstava MATERIA E LUCE NELLA BAlA. Sodelujejo umetniki: Silvano Clavara, Bogomila Doljak, Claudia Raza, Graziano Romio, Adriana Scarizza in Fulvio Sisto. Urnik: 9.00-12.00, 16.00-18.00, ob nedeljah zaprto.

Na sedežu Letoviščarske ustanove v Miljah bo do 26. t. m. na ogled razstava slikarja Giovannija DUIZA. Urnik: 9.00-13.00, 16.00-19.00. Zaprta ob nedeljah.

mali oglasi

OSMICA ob priliki velikega šmarna je odprta na dvorišču pred cerkvijo na Repentabru. Nudimo belo vino, teran, kuhane štruklje in druge dobrote. CVETLIČARNA ANGELA - Boljunec - obvešča cenjene odjemalce, da bo spet odprta v ponedeljek, 21. t. m. PRODAM knjige za 1., 2. in 3. razred vzgojiteljske šole in za 3. razred učiteljskega. Tel. ob uri kosila na št. 71761.

PRODAM fiat 127, letnik 1980, za 500.000 lir. Tel. 271944.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko GCF. Tel. (040) 200377.

PRODAM tritonsko diatonično harmoniko Železnik. Tel. 200173.

PRODAM knjige za učiteljske 1. in 2. razred ter za DTTZ Žiga Zois: Fiziko za srednje šole - I. del mehanike, Svetovna književnost, Priročnik za kovinarje in Tehnično risanje. Tel. 412543. PRODAM bele škornje za motokros, skoraj nove, po ugodni ceni. Tel. 212730.

PRODAM moško narodno nošo, kroj št. 50. Tel. ob uri kosila ali večerje na št. 53160.

PRODAM avto dyane DY 6, letnik 1984, 50.000 prevoženih km, v dobrem stanju in vespo T5 125, letnik 1985, 10.000 prevoženih km, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Za informacije vprašati po Danijelu na št. (0481) 85344.

PRIVATNIK daje v najem popolnoma prenovljeno stanovanje blizu svetilnika: dve sobi, kuhinja, kopalnica, hodnik, pogled na morje. Tel. 44738.

IŠČEM knjige za 1. razred znanstvenega liceja. Tel. 220525.

IŠČEM knjige za 2. razred učiteljskega. Tel. na št. 382022 v večernih urah.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1400,500	1390.—
Nemška marka	718,700	717.—
Francoski frank	212,660	210.—
Holandski florint ...	637,490	634.—
Belgijski frank	34,357	34.—
Funt šterling	2204,500	2170.—
Irski šterling	1918,800	1900.—
Danska krona	184,960	183.—
Grška drahma	8,355	8.—
Kanadski dolar	1189,800	1140.—

Natečaj IACP za dodelitev ljudskih stanovanj

Avtonomni zavod za ljudska stanovanja (IACP) tržaške pokrajine je na osnovi deželnega zakona št. 75 z dne 1. septembra 1982 tudi za letošnje leto razpisal natečaje za dodelitev stanovanj subvencionirane javne gradnje v različnih občinah tržaške pokrajine.

Za tržaško občino je bil razpisan natečaj za dodelitev 152 stanovanj v gradnji, in sicer na območju Sv. M. Magdalene Spodnje, rok za prijave pa bo zapadel 31. oktobra letos. Za druge občine v pokrajini (Milje, Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor) pa so bili razpisani natečaji za stanovanja, ki se bodo morebiti izpraznila v času veljavnosti občinskih lestvic povpraševalcev, in imajo iste datume razpisov kot tudi zapadlosti.

V okviru natečaja za nova stanovanja so predvidene posebne rezerve za starejše prebivalce, za mlade pare, za mlade v socialnih zavodih, za hude in permanentne invalide, za poklicne vojake in za pripadnike sil javnega reda.

Lokacija novih gradenj, sestava stanovanj, zahtevani pogoji in vse druge podrobnosti so navedene v razpisih natečajev, ki so na vpogled pri zavodu IACP - Služba za upravljanje nepremičnin (Servizio Gestione Immobili - Ufficio Assegnazione e Cambi) Ul. Ghirlandaio 43, in na oglasnih deskah občin oziroma njihovih izpostav.

Prošnje, izpisane na posebnih obrazcih (ki so na voljo na zgoraj omenjenih sedežih) je treba oddati ali poslati po pošti do 30. oktobra 1989 in jim priložiti zahtevano dokumentacijo.

Za sodelovanje na natečajih, o katerih je beseda, niso veljavne prošnje, ki so bile že prej dostavljene katerikoli ustanovi ali uradu. Izjema so le tiste prošnje, ki so bile predložene na razpis natečajev tržaškega zavoda IACP v letu 1987 in katere je vseeno potrebno potrditi s posebnim obrazcem in dopolniti z dokazilom o družinskih dohodkih v letu 1988 in o drugih spremembah po letu 1987. Pri tem zavod IACP opozarja, da lahko pride do izključjenja iz lestvice, če prosilec pravočasno ne sporoči sprememb pogojev, ki jih je navedel v svoji prošnji.

Urad za dodelitve in zamenjave (Ufficio Assegnazioni e Cambi) zavoda IACP (Ul. Ghirlandaio 43) je odprt vsak delavnik razen sobote od 8.30 do 11.30 in je na voljo za vsa pojasnila.

šolske vesti

Sindikar slovenske šole obvešča vzgojiteljice in učitelje, ki so uspešno opravili natečaj oz. habilitacijo za poučevanje in ki so v zadnjem sedemletju poučevali najmanj 360 dni v državnih vrtcih in osnovnih šolah, da je razpisan natečaj na podlagi teh naslovov za prosta mesta. Rok za prošnje zapade 21. t. m. Do 20. avgusta bo urad SSS zaprt.

prispevki

V spomin na Rudolfa Straina daruje Peter Krmec 20.000 lir za MPZ F. Venturini in 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grobove Milke Grilanc, Ivana Guština in Emila Škabarja daruje družina Guštin (Repen 14) 30.000 lir za KD Kraški dom - Repentabor.

V spomin na Emilijo Škerlavaj vd. Milič daruje družina Aldo Oberdank 50.000 lir za cerkev na Opčinah.

Namesto cvetja na grob pok. Milke Gori por. Grilanc darujeta Marta in Janko Škrk 20.000 lir za MPZ Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob pok. Avgusta Blažine daruje Srečko Colja 20.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB iz Štivanja, Medje vasi in Devina.

Namesto cvetja na grob Guerrina in Silvane Bencich darujeta Milena in Sergio Bratos 20.000 lir za KD F. Prešeren.

Ob 2. obletnici smrti Josipa Doljaka daruje žena Marija 30.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom - Repentabor.

gledališča

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI Jutri ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanščini.

GRAD SV. JUSTA V ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 bo na Gradu sv. Justa gledališka skupina GLI ALCUNI iz Trevisa nastopila s komedijo za otroke IL CASTELLO ORBITANTE. Vstopnina za otroke brezplačna, za spremljevalce 2.000 lir. Izkupiček večera bo namenjen UNICEF - Odbor Furlanije-Juljske krajine.

V petek, 25. t. m., bo nastopil na Gradu sv. Justa MANHATTAN BALLET iz New Yorka. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610 vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava Primorskega dnevnika

kino

ARISTON - 21.00 Sotto accusa, r. Jonathan Kaplan, i. Jodie Foster, □□ EXCELSIOR - Zaprto. EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto. LJUDSKI VRT - 21.00 Cambio marito. NAZIONALE I - 17.00 Paganini horror, □

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 Lo strano caso del dott. Frankenstein. NAZIONALE III - 16.30, 22.10 Ogni volta di più allo zoo, porn., □□ NAZIONALE IV - 17.00, 22.10 L'ultima Salomé, r. Ken Russel, i. Glenda Jackson, □□ GRATTACIELO - 18.30, 22.15 Un pesce di nome Wanda. MIGNON - Zaprto. EDEN - 16.00, 22.00 Depravazoni di femmine ingorde, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil. CAPITOL - 16.00, 22.00 Le relazioni pericolose, □ LUMIERE FICE - Zaprto. ALClONE - Zaprto. RADIO - 15.30, 21.30 Vacanze morbose di giovani bagnate, porn. □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

včeraj - danes

Danes, PETEK, 18. avgusta 1989 DOBROSLAVA

Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 20.09 - Dolžina dneva 14.00 - Luna vzide ob 20.42 in zatone ob 7.36.

Jutri, SOBOTA, 19. avgusta 1989 LJUDEVIT

PLIMOVANJE DANES: ob 4.57 najnižje -64 cm, ob 11.26 najvišje 53 cm, ob 17.24 najnižje -36 cm, ob 23.09 najvišje 43 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,5 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb raste, veter 8 kilometrov na uro jugozahodnik, vlaga 71-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 26,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federico Vargiu, Giacomo Ciccone, Giordano Toscano, Caterina Puzzer, Sabina Zeriali, Loris Brezigar, Valeria Proietti, Martin Milcovich, Alberto Moferdin, Giulia Moferdin.

UMRLI SO: 70-letni Giuseppe Cereali, 83-letna Amelia Macchi vd. Sella, 72-letni Luigi Gec, 66-letni Giovanni D'Alessio, 81-letni Giuseppe Kramar, 100-letna Amelia Bontempo, 82-letna Luigia Zavan vd. Parenzan, 78-letna Francesca Stefani, 69-letni Tullio Seculin, 75-letni Giovanni Piccini, 70-letni Marcello Viezzoli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. avgusta 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30 Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30 Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1. BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30 Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1. BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

Tor Cucherna

Nocoj ob 21. uri bo na terasi Tor Cucherna Music cluba KONCERT pevkve jazz glasbe CINZIE SPATE. Spremljali jo bodo Franco Vallisneri (klavir), Roberto Prever (kontrabas) in Giancarlo Spirito (boben). Gosta večera bosta pevca Anna Lauvergnac in Maurizio Nobili.

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001 Agencija Domjo 831.131 Agencija Rojan 411.611

Rolling Stones obujajo spomine

Veliko let smo čakali na trenutek, ki smo ga v teh dneh tudi končno dočakali. Mick Jagger, Keith Richards, Ron Wood, Bill Wyman in Charlie Watts so krenili na novo turnejo, ki nosi naslov *Steel Wheels* (Jeklena kolesa). Zaenkrat še ne vemo, če in kdaj bodo nastopili tudi v Evropi, če pa vas pot 26. ali 28. avgusta zanese v New York, obiščite tamkajšnji Shea Stadium. Rolling Stones bodo tam namreč obujali spomine na stare čase, ko so bili predvsem za ameriške dobromisleče mamice in očke še »hudobni«
alter ego nekoliko sprejemljivejših Beatlov (vsaj dokler ni Lennon izustil, da je četverica iz Liverpoola že bolj znana kot Jezus Kristus).

Rolling Stones so 14. avgusta poskrbeli za svojevrsten krstni nastop nove turnee: zapustili so prazno dekliško šolo, kjer so samotarili zadnje čase in opravili enourni koncert-presenečenje v nočnem klubu v New Havenu, v zvezni državi Connecticut. Kakih 700 oboževalcev z dobrimi zvezami je za prireditelje le zvedelo in pokupilo vstopnice, ki so stale bore tri dolarje.

filmske premiere

Billy, Eddie in »Patty Rocks«

eva fornazarič

Ko so lani predstavili film *Patty Rocks* v beneški festivalski sekciji Teden kritike, so mnogi zabeležili le to, da so dialogi neprevedljivi in vsekakor preveč prostaški, da bi lahko kdaj predvajali film tudi v kinodvoranah. Pa se je le izkazalo, da še obstaja kdo, ki si prevzame breme in seveda tudi odgovornost tolikšnega podviga in nam pokaže tretji film režiserja Davida Burtona Morrisa brez vsakršnih »popravkov«. Sicer pa, zakaj bi moral kdo popravljati vsakdanji jezik, ko je vsem dobro znano, kako pestro se znajo izražati nekateri in to ne glede na spol ali družbeni položaj.

Jezik je toliko bolj sproščen, če gre za dva dolgoletna prijatelja, ki sta si v življenju privoščila marsikaj, na pragu štiridesetih let pa sta oba spoznala, da sta jo nekje polomila. Billy je poročen, ima dva otroka, ker večkrat dela daleč od doma pa ima tudi ljubico, vendar tako, ki ji ni treba povedati, da je poročen. Eddie se ni oženil, je pa očitno spozal, da bi se bil moral, saj je občutljiv, razume žensko stvarnost in mu ni vseeno, če gre z žensko, ker jo ima rad ali izključno zato, ker naj bi se kot »mravlja potikal po temnih rovih«.

Pa se zgodi, kar se ne bi smelo. Ljubica zanosi, Billyja pa prešine misel, da bi moral dekletu le razodeti skrivnost soproge in dveh otrok. Obenem bi jo moral prepričati, da se mora nezaželenega otroka znebiti. Dekle stanuje nekje daleč, na drugem koncu obsežne Minesote, zato se Billyju prav nič ne da samemu na pot in povabi s seboj poštenega Eddieja.

Patty Rocks je v celoti posvečen potovanju z avtomobilom po Minesoti, predvsem pa intimnejšemu potovanju obeh protagonistov, ki si ob pivu in žganih pijačah razlagata, kako, kdaj in zakaj sta jo v življenju polomila.

Eddie in Patty (John Jenkins in Karen Landry) sta tudi koscenarista filma

Kako mislite, da se dva bivša pobalina izražata, ko morata z besedo, sredi zimske noči, omeniti spolno občevanje. Najbrž le ne bosta izbirala strokovnih izrazov in bi bilo povsem posiljeno, ko bi režiser zabrenkal na uglašene strune standardnega in uglajenega govora. *Patty Rocks* najbrž ni najbolj vzgojen film za doraščajočo mladino, vendar ga brez pomislekov uvrščam med najbolj poštene in pristne, kar smo jih lahko gledali v zadnjih letih. Saj so

se vendar ljudje zgražali tudi med projekcijo filma *Full Metal Jacket*. »Čemu toliko psovki,«
so se spraševali, ne da bi si zastavili vprašanje, zakaj je vojaški ambient takšen, kakršen je. Če se Billy in Eddie izražata tako prostaško, sta vzrok in razlog tolikšne neomike morda nekje daleč v družbi, ki se ne zna izražati brez nasilja, tudi verbalnega, predvsem pa ni kos medsebojnemu odnosu, v katerih sta moški in ženska enakopravna subjekta.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Risanka in dok.
10.15 Film: Il pirata e la principessa (pust., ZDA 1944, r. David Butler, i. Virginia Mayo, Bob Hope)
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nad.: Santa Barbara
12.30 Nanizanka: Gli occhi dei gatti
13.30 Dnevnik, nato varjete Srečno poletje!
14.10 Film: Zorro il ribelle (pust., It. 1966, r. Piero Pierotti, i. Howard Ross)
15.45 Kolesarstvo
16.30 Zanimivo: Action Now
17.10 Mladinska oddaja: Big
18.00 TV film: La pietra di luna
19.10 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah, dnevnik
20.30 Film: L'asso degli assi (pust., Fr. 1982, r. Gerard Oury, i. Jean-Paul Belmondo, Frank Hoffman)
22.10 Dnevnik
22.20 Dok.: Dal Gran Consiglio al Gran Sasso
23.30 Aktualno: Effetto notte
24.00 Nočni dnevnik
0.10 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.30 Kolesarstvo: dirkališčno SP

RAI 2
9.00 Nanizanke: Lassie, 9.30 Oliver Maass, 10.00 Monopoli
10.50 Dok. o rastlinah
11.15 Iz DOC Cluba: Edoardo Bennato
12.05 Nanizanka: Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika: Trentatré
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Risanke: Popaj
14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti
15.25 Nan.: Lassie in risanka
16.15 Film: Vedovo aitante bisognoso affetto offresi anche baby sitter (kom., ZDA 1971, r. Jack Lemmon, i. Walter Matthau)
18.05 Videocomic
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport
20.30 Poletni variete: Cocco
22.45 Dnevnik - nocoj
22.55 Nanizanka: Hill Street giorno e notte
23.45 Nočni dnevnik
23.55 Film: Prima linea (vojni, ZDA 1956, r. Robert Aldrich, i. Jack Palance, Eddie Albert)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Tenis: Grand Prix (iz Saint Vincenta)
17.25 EP v plavanju: finale (prenos iz Bonna)
18.45 Sportna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Dokumentarna oddaja: Geo Estate - La montagna di Mosè (ured. Luigi Villa in Gigi Grillo, vodi Caterina Vertova)
20.30 Film: L'uomo venuto dal Kremlino (dram., ZDA 1968, r. Michael Anderson, i. Anthony Quinn, Laurence Olivier, Vittorio De Sica)
22.00 Dnevnik - nocoj
22.05 Film: L'uomo venuto dal Kremlino (2. del)
23.05 Aktualnosti: Volta pagina (ured. Carlo Brienza)
23.45 Nočni dnevnik
24.00 Avtorska TV: Ugo Gregoretti - Romanzo popolare italiano »La freccia nel fianco« (ured. Rosa-ria Bronzetti)

RTV Ljubljana 1
16.20 Video strani
16.30 Poletna noč (pon.): nad. Odlična hiša, 17.25 nanizanka Leteči cirkus Monthya Pythona
17.55 Video strani
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: nan. Nevarni zalogi (zadnji del)
18.40 Karneval na Trinidadu
19.05 Risanke, 19.15 TV Okno
19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.30 Dnevnik, vreme, Naše akcije
20.15 Dok.: Svet nenavadnih sil Arthurja Clarka
20.45 Video strani
20.50 Nanizanka: Kriminalna zgodba (ZDA, r. Abel Ferrara, 10. del)
21.40 Dnevnik in vreme
22.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.05 Poletna noč, vmes nad. Odlična hiša
24.00 Film: Dvojna preiskava (krim., ZDA 1985, r. Jud Taylor, i. Richard Crenna, Beverly D'Angelo, Cliff Gorman, 2. del)
1.30 Video strani

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Nogomet: Brazilija-Ostali svet (pon.)
16.00 Šport spektakel - Najzanimivejši športni dogodki (s komentarjem Dana Petersona)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Juke box: Zgodovina športa po želji
20.30 Boks: Harding-Andries
21.30 Nogomet: Fiorentina-Ostali svet (pon.), vmes TVD Novice
24.00 Dok. oddaja: Campo base (pon.)

RTV Ljubljana 2
17.25 EP v plavanju (prenos iz Bonna)
19.00 EP v skokih v vodo
19.30 Dnevnik, 19.55 Premor
20.00 Oddaje neuvrščeni: dok. Feniksu naproti (Iran), 20.35 Noč afriškega baleta (Gvineja)
21.00 Poročila
20.50 En avtor, en film: Kusmuk - kratak film N. Stojanovića
21.15 Film: Pravici je zadoščeno

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropi manjšin; 9.15 Otroški kotiček: Črnuh (zadnji del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Film in njegova vloga v naši družbi; 12.40 Folklorna glasba, vmes Glasbeni listi; 13.20 Poletni mozaik; 14.00 Deželna kronika, 14.45 Beležka; 15.00 O tolmačenju otroške risbe; 16.00 Koncert za srce in orkester; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z zabavnimi orkestri; 8.35 Pesnice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Koledarček; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana
11.15 Rubrika: Forum - Turista per caso
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom
12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.30 Nanizanka: Love Boat - Il volontario
15.30 Film: Inchiesta in prima pagina (dram., ZDA 1959, r. Clifford Odets, i. Rita Hayworth, Anthony Franciosa)
16.45 Nanizanke: Hotel - Ricordi lontani, 17.45 Mai dire sì, 18.45 Top Secret - Perduta e ritrovata
19.45 Kviz: Cari genitori
20.30 Variete: Una rotonda sul mare
22.30 Kviz: Il gioco dei nove
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.45 Film: Archer, un caso maledetto da risolvere (krim., ZDA 1974, r. Paul Wendkos, i. Peter Graves)

RETE 4
8.10 Nanizanka: In casa Lawrence
9.00 Film: Marisol la piccola madrilena (dram., Šp. 1960, r. Lucia Mingarro, i. Marisol, Maria Mahor)
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nad.: Sentieri
14.30 Nanizanka: California
15.20 Nadaljevanka: Una vita da vivere
16.10 Nanizanka: Storie di vita
16.50 Film: Premonizioni (dram., ZDA 1973, r. Tom Gries, i. Peter Graves)
18.30 Nanizanki: Marcus Welby, 19.30 Baretta
20.30 Film: L'amante sconosciuto (krim., ZDA 1954, r. Nunnally Johnson, i. Ginger Rogers, Van Heflin)
22.05 Film: Dieci incredibili giorni (krim., Fr. 1972, r. Claude Chabrol, i. Anthony Perkins, Michel Piccoli)
24.00 Nanizanki: Agente speciale, 1.00 Ironside - L'infiltrato

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti - Il cimitero degli sciocchi, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore - Il grande magnate, 13.00 Simon & Simon
14.00 Zabavna oddaja: Mega-salvishow
14.15 DeeJay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph super-maxieroe
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia in risanke
18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West
19.00 Nanizanka: Riptide - Un tragico incidente
20.00 Risanke: Siamo fatti così
20.30 Film: Aldilà della legge (vestern, It. 1968, r. Giorgio Stegani, i. Bud Spencer, Lee Van Cleef)
22.35 Nanizanka: Starsky & Hutch - Gli eroi
23.35 Sport: Grand Prix
0.35 Nanizanki: Starman, 1.35 Brothers

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke
15.30 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 16.30 Colorina
17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo
19.30 Risanke
20.30 Variete: Telemeno
20.45 Film: I guappi non si toccano (krim., It. 1979, r. Mario Bianchi, i. Pino Mauro, Marisa Laurito)
22.45 Variete: Telemeno
23.00 Rubrika: Forza Italia
24.00 Nanizanka: Foxfire

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Primo fra tutti
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti in sport
14.15 Risanke: Beatles
14.30 Dokumentarec: Narava prijateljica
15.00 Nanizanka
16.00 Film: Lo squadrone dei draghi volanti (vojni,

ZDA 1954, r. Lesley Selander)
18.00 Nanizanka: Flamingo Road
19.00 Nanizanka
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Atletika: Miting Istaf (iz Zahodnega Berlina)
23.00 Vesti
23.15 Sport: Dirkališčno SP
24.00 Film: Indagine sulla vita privata della moglie di un poliziotto (krim., ZDA 1980, r. Jerold Freedman)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Naufraghi
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja
15.30 Glas. odd.: Music box
18.30 Nadaljevanka: La Medea di Porta Medina (i. Giuliana De Sio, Christian De Sica, 1. del)
19.00 Dnevnik
19.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
20.00 Dnevnik v nemščini
20.30 Nadaljevanka: Mollì 'O
22.00 Nanizanki: Medusa, 22.30 Angoscia
23.00 Dnevnik, nato dražba
24.00 Inf. oddaja: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Stari problemi, ki jih poleti še bolj občutijo

Gostje doma za ostarele v Ločniku ne razpolagajo z zadostno oskrbo

Goriško prebivalstvo se stara, življenje starejših ljudi pa postaja vse bolj problematično. To prihaja najbolj do izraza prav v poletnih mesecih, ko si mlajši privoščijo počitek v hribih ali pri morju. Pogosto moramo žal beležiti primere, ko družine zapustijo nono ali nonata v kakem domu za ostarele ali kar same doma, ker bi jim sicer bili v napoto na letovanju. Veliko je tudi takih, ki se želijo dokončno rešiti starih staršev na tak način, da jih prepustijo osebu domov za ostarele.

Prav te dni so ti domovi pod drobnogledom karabinjerjev NAS, ki po naročilu novega ministra za zdravstvo izvajajo že tretjo obsežnejšo vsedrjavno akcijo za ugotavljanje prekrškov zoper zdravstvene in druge predpise v bolnišnicah, kampingih in sedaj domovih za ostarele. Zaenkrat ni vesti, da bi obiskali kak dom na Goriškem. Tako karabinjerji kot v upravi goriškega doma za ostarele so zanimali izvedbo kakšnega pregleda.

Vseeno smo včeraj obiskali dom "A. Culot" v Ločniku, kjer živi sedaj 134 gostov, da bi ugotovili, kakšne probleme imajo. V pogovoru z odgovornim upraviteljem Lucianom Milanijem smo izvedeli, da stanje ni prav rožnato. Prvotno je bil dom namenjen izključno samostojnim osebam, danes pa je več kot polovica gostov nepokretnih. S tem v zvezi je nastal v zadnjih letih še dodaten problem. Število osebja, ki nudi potrebno pomoč oskrbovancem, je bilo že od vsega začetka nezadostno. V zadnjih dveh letih je odšlo v pokoj kar 10 uslužbencev, prav pred nekaj meseci so odšli trije bolničarji in trije pomožni bolničarji. Nekoč je v domu bilo 60 zaposlenih, danes jih je samo še 50, ki sploh ne zadoščajo potrebam.

Zakaj ni občinska uprava, ki je gospodar tega objekta, pravočasno poskrbela, da bi vsaj nadomestila osebe, ki je odšlo

Posedanje med dolgimi poletnimi dnevi v goriškem domu za ostarele (Foto Čubej)

v pokoj? Na nekaj sejah občinskega sveta je bil že govor o tem problemu, sledile so tudi žolčne razprave, ki pa niso obrodile sadov. Med drugim je občinskim upraviteljem prekrizala načrte vsedrjavna zamrzitev zaposlovanja v javne službe. Občinska uprava je bila zato primorana, da je sklenila z zasebnimi podjetji pogodbe za določene storitve. Tako na primer skrbi za čiščenje notranjih prostorov šest uslužbencev nekega zunanje go podjetja. Zeleni križ, ki skrbi med drugim tudi za prevoze iz doma do goriške splošne bolnišnice, nudi po pogodbi enega bolničarja, ki dežura čez noč v

domu za ostarele. Vse to pa je nedvomno premalo.

Poslopje doma "Culot" tudi že kaže znake dotrajanosti. Glavna stavba, ki so jo sezidali že pred tridesetimi leti, potrebuje takojšnjih popravil. Občinska uprava je v ta namen že zaprosila za deželni prispevek, vsi pa vemo, koliko časa preteče v takih primerih, preden se začnejo obnovitvena dela. Predelano stavbo naj bi v bodoče namenili skrajno nesamostojnim osebam. Do takrat pa bo treba seveda poskrbeti tudi za okrepitev oskrbe, saj bo v nasprotnem primeru dom "A. Culot" obsojen na propad.

Postavili so ga profesorji znanstvenih predmetov

Pokrajina podpira predlog za naravoslovni muzej

V preteklih dneh so se na sedežu Pokrajine sestali predstavniki goriških višješolskih profesorjev, ki poučujejo znanstvene predmete, z odbornikom za solstvo dr. Mirkom Špacapanom in odbornikom za kulturo Giovannijem Battistom Panzero. Na sestanku, ki se ga je udeležila tudi ravnateljica pokrajinskih muzejev dr. Maria Masau Dan, je profesorica Franca Devetag v imenu kolegov predlagala, naj bi v Gorici odprli naravoslovni muzej. Muzej bi bil v prvi vrsti namenjen dijakom, saj bi v njem lahko približe spoznavali pomen naravoslovnih ved in njihov zgodovinski razvoj.

Odbornika Panzera in Špacapan sta menila, da bi bil tovrstni muzej povsem dobrodošel, še posebej upoštevajoč dejstvo, da je Gorica edino glavno mesto pokrajine v naši deželi, ki ne razpolaga z naravoslovnim muzejem. Zagotovila sta, da bosta storila vse, kar je v močeh pokrajinske uprave, da bi prišlo do odprtja takega muzeja. Udeleženci srečanja so se dogovorili, da se bodo ponovno sestali prihodnji mesec, ko se bo pričelo novo šolsko leto. Takrat naj bi se pobraledneje domenili o programskem načrtu odprtja novega muzeja.

Nocoj za nagrado Amidei

film »Mignon è partita«

Drevi ob 21. uri bodo pod šotorom na goriškem gradu predvajali že šesti film letošnjega filmskega natečaja za nagrado "Sergio Amidei". Tokrat bo na sporedu prvenec mlade italijanske režiserke Francesce Archibugi "Mignon è partita". Scenarij filma, ki je letos že prejel priznanji David di Donatello za najboljši scenarij in najboljši režiserski prvenec, so pripravile poleg režiserke še Gloria Malatesta in Claudia Sbarigia.

Francesca Archibugi je bila že gost goriškega natečaja "Amidei", sicer samo kot priložnostni sogovornik pri okrogli mizi, ki jo je vodil scenarist Age. Takrat je namreč bila gojenka scenarista Furia Scarpellija. V naslednjih letih je najprej opravila ognjeni krst kot režiserka s kratkim filmom "La guerra è appena finita", nato je režirala prav tako krajši film "Un sogno truffato". Lani je končno uresničila celovečerni film "Mignon è partita", ki je žel odobravanje občinstva in kritikov.

Film, ki ga bodo predvajali drevi na gradu, pripoveduje o francoski deklici Mignon, ki pride na počitnice k italijanski družini v Rim. Pripoved obravnava ljubezen in nevoščljivost med najstniki. Mlade scenaristke so znale na zelo zgovoren in prepričljiv način prikazati posamezne situacije, ki so jih verjetno še pred nedavnim doživljale tudi same. Skoraj odveč je povedati, da so film posneli s skromnimi denarnimi sredstvi, pa vendar brez napak, ki navadno bremenijo avtarkične podvige debutantov. V glavnih vlogah nastopata Stefania Sandrelli in Jean Pierre Durliez. Predvajanje se bo pričelo ob 21. uri.

Jutri v Kanalu tekmovanje

v skakanju z mostu v Sočo

V Kanalu pripravljajo jutri, 19. avgusta, posebno prireditev, ki bo prav gotovo pritegnila pozornost in popestrila poletno sezono v tem prijetnem obsohem mestecu. Ob 15. uri je namreč napovedano tekmovanje v skokih s kanalskega mostu in s terase nad reko Sočo. Skoki v Sočo so v Kanalu že tradicija, toda letos bodo prvič organizirali pravo tekmovalno prireditev.

Tekmovalni del bo obsegal skoke z mostu z višine 17 metrov. Vsak tekmovalec bo skočil trikrat, upoštevali pa bodo dva najbolj uspela nastopa. Na programu pa so tudi atraktivni skoki z mostu ali s terase (z višine 21 metrov).

Kanalski organizatorji (Turistično društvo Kanal) želijo pripraviti nekaj podobnega kot so znameniti tradicionalni skoki v Mostarju. Njihovi predstavniki so si zato ogledali letošnjo prireditev skokov v tem kraju ob Neretvi. Poleg tega so se dogovorili s skupino mostarskih skakalcev za nastop v Kanalu.

Svojevrstna manifestacija bo po pričakovanjih privabila v Kanal precej gledalcev, saj so skoki v Sočo v tem kraju dejavnost v kateri se je v mlajših letih najbrž preizkusila večina do načinov.

(ik)

Pred KD v Novi Gorici

Drevi gledališče in glasbeni nastop

Na ploščadi pred Kulturnim domom v Novi Gorici se nadaljuje zanimiv spored poletnih prireditev, ki vsak petek privabijo na ta prostor kar številno občinstvo. Drevi bodo najprej stopili na oder člani gledališča Ane Monro, nato bo na vrsti glasba in zabava z ansamblom Embrio.

Prihodnji petek bodo prišli na svoj račun ljubitelji športa, saj se bodo po nastopu ansambla JLA predstavili Novogoričanom tudi nekateri vrhunski športniki.

Večinoma zbrali več denarja, kot so predvideli

Obračun ICIAP v slovenskih občinah

Pred nekaj dnevi smo objavili nasprotujoče si podatke o denarju, ki sta ga vnovčili goriška in trziška občina z novim davkom na svobodne poklice in proizvodne dejavnosti ICIAP. V Gorici se je v občinske blagajne steklo več denarja od sicer zelo previdnih predvidevanj, drugače pa je bilo v Trzinu, kjer je novi davek navrgel nekaj stotin milijonov lir manj kot so predvidevali občinski upravitelji. Kakšen pa je obračun v treh slovenskih občinah na Goriškem? Po podatkih, ki smo jih zbrali na županstvih v Doberdobo, Sovodnjah in Števerjanu, so v teh krajih zbrali toliko denarja, kolikor so predvidevali ali več. To pomeni, da so upravitelji kljub vsem težavam zaradi nezanesljivih podatkih o številu obvezancev, znali realistično predvideti obseg proizvodnih dejavnosti na ozemlju treh občin oz. da so bili v predvidevanjih dokaj previdni.

Gotovo so bili pri sestavi občinskega proračuna zelo previdni v Doberdobo, kjer so v postavki dohodkov od davka ICIAP navedli 12 milijonov lir.

V resnici so jih zbrali približno trideset. Pojasnili so nam, da so se hoteli izogniti morebitni potrebi po klestenju proračuna, do katerega bi neizbežno prišlo, ko bi bil predvideni znesek večji od dejanskega. Zato so v proračun vnesli manjši znesek, kot so ga realistično lahko pričakovali, kar jim bo omogočilo, da večjo vnovčeno vsoto namenijo novim ali povečanju že predvidenih izdatkov Občine. V Doberdobo je prijave ICIAP predstavilo petdeset obvezancev. Zanimivo je, da je le malo med njimi predložilo skupaj s prijavo prošnjo za povračilo, medtem ko je drugod večina ob vplačilu vložila formalni priziv ali vsaj neformalno zahtevo po povračilu, v primeru, da bi odpravili ali zmanjšali novo dajatev.

V Sovodnjah so z vnovčnim denarjem tudi presegli predvidevanja. Zbrali so približno 41 milijonov lir, medtem ko je bilo v proračunu predvidenih 30 milijonov. V tej občini je davek plačalo okrog 130 obvezancev. V mnogih primerih gre najbrž za dejavnosti na

precej majhnih površinah, saj je povprečni znesek v sovojenjski občini manjši kot drugod.

V Števerjanu je dejavnosti, ki so podvržene davku ICIAP, manj. Na Občini so prejeli 26 prijav, ki so navrgle približno deset milijonov lir. V tem primeru so upravitelji skoraj uganili znesek, saj so v proračunu predvideli prav deset milijonov.

razna obvestila

Knjižnica Damira Feigla v Gorici je od 18. t.m. zaprta zaradi dopusta.

Občinska knjižnica v Doberdobo bo zaprta od 21. avgusta.

Občinska knjižnica v Sovodnjah bo zaprta od 21. avgusta do 1. septembra zaradi urejanja.

izleti

Vzpon na Jalovec v organizaciji SPD Gorica bo 19. in 20. avgusta. Interesenti naj se javijo odborniku Klemsetu.

Društvo slovenskih upokojencev Gorica obvešča, da bo za dvodnevni izlet v Premurje 26. in 27. t. m. avtobus odpeljal ob 5. uri s Travnika in nato mimo gostilne Primožič, Oslavja, Števerjana, Podgore, Štandreža in Sovodenj.

SPD GORICA priredi v nedeljo, 27. t. m., izlet v Gornjesavsko dolino z udeležbo na slovesnosti ob odkritju spomenika Jakobu Aljažu na Dovju. Prijave na sedežu v sredo med 10.30 in 12.30 ter v trgovini Bauzon.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Aquila d'attacco«.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »La cintura«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Valerie, la calda bestia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Hudič v telesu«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Manjak«, 22.30 »Režiser porno filma«.

DESKLE 19.30 »Nadina«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Alberto Medessi iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, ob 11. uri Nives Micheloni vd. Perco iz Bologne v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Temperatura obilno čez 30 stopinj

Avgust je »pokazal zobe«

Kar nekaj časa smo že jamrali, da letošnje poletje ni "ta pravo", da je vse prehladno in deževno. Sedaj pa imamo: živo srebro v toplomerih se je povzpelo krepko čez 30 stopinj, kot vidimo na posnetku z goriškega Korza, in kdor je te dni v mestu se pošteno poti v avgustovski sopari. (Foto Pavšič)

Dekletu so ukradli torbico

Prijeli tri baby tatiče

Trije mladoletniki iz Trsta so včeraj zgodaj popoldne ukradli dekletu v Gorici torbico, toda že malo kasneje sta dva od njih padla v roke agentom kvesture. Dogodek se je pripetil okrog 13.30 na vogalu med ulicama Donizetti in di Manzano. 20-letna Alessandra Giordano iz Gorice, Ul. Trento 41, je hodila po pločniku. Nenadoma so se ji od zadaj približali trije mladeniči, ji iztrgali torbico in zbežali peš.

Policija je takoj po prijavi Giordanove poostрила nadzorstvo in kmalu v bližini izsledila dva sumljiva mladoletnika. Našli so jima torbico s približno 50 tisoč lirami, dokumenti in drugimi osebnimi predmeti okradenega dekleta. Tatiča sta še zelo mlada: P.A. (ker sta mladoletna so nam posredovali le začetnici) je star 15 let, P.G. pa komaj 13. Ugotovili so tudi istovetnost tretjega, 17-letnega G.C., ki se je sprva izmuznil policiji. Starejša dva so prijavili sodniku za mladoletne, proti najmlajšemu pa bodo kvečjemu postopali starši, saj fantiči, ki še ni dopolnil 14. leta, po zakonu ni kazniv.

Vroč prepir med sosedoma

V prejšnjih dneh, (toda vest so nam karabinjerji posredovali šele včeraj) je prišlo v Moraru do vroče krvi med sosedoma. Kamen spotike je bil nedovoljen prehod po sosedovem zemljišču.

Junaka pretepa sta 52-letni Gianmaria Tuti, Ul. Colombo 7 in njegov sosed 59-letni Guido Sturm, Ul. Colombo 5. Osebnemu obračunavanju je najverjetneje botrovala tudi neznosna vročina. Zdi se, da sta se sosedu vsaj navidez že pomirila, ko je Tuti zgrabil debelo palico in z njo udaril po Sturmju. Ta je moral v goriško splošno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Predvidoma bo okrevel v osmih dneh. Včeraj je Sturm prijavil Tutija karabinjerjem.

Nezgoda zidarja

Včeraj se je na gradbišču v Krmini pripetila nezgoda na delu. Žrtev je 31-letni zidar Paolo Cella iz Torre di Mosto v bližini Benetk. Z žago si je hudo poškodoval palec na levi roki. Sodelavci so mu takoj nudili prvo pomoč in ga z avtomobilom prepeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili zlom prsta. Okrevale bo v enem mesecu.

Iz bolnišnice

Včeraj okrog poldneva se je na Verdijevem Korzu pripetila lažja prometna nesreča, v kateri se je poškodovala 58-letna Anna Rogantini iz Gorice, Ul. Cordaioli 51. Ponesrečenki so nudili le prvo pomoč. Zaradi udarca v levi komolec bo okrevala v desetih dneh.

Na plavalnem EP Lamberti in Battistelli še povečala bero azzurrov

Že štiri zlata odličja za Italijo!

BONN — Peti dan plavalnega evropskega prvenstva se je spet odvijal v znamenju italijanskega slavlja, še večjega od dosedanjih! Na popoldanskih finalih so namreč azzurri osvojili kar tri kolajne, od teh dve najlahtnejše kovine, saj je Giorgio Lamberti, ki na tem prvenstvu igra vlogu pravega naslednika Zahodnega Nemca Grossa, zmagal na 100 m prosto, Stefano Battistelli pa na 200 m hrbtno po dramatičnem boju za vsak zamah s Sovjetom Selkovom (končna razlika - 6 stotink sekunde). Lamberti je s časom 49"24 postavil tudi nov evropski rekord, Battistelli pa državnega Bronastu odličje je prejela 19-letna Manuela Melchiorri na 400 m prosto, obeta pa se ji zdaj še boljši rezultat na dvojni razdalji, ki ji po besedah strokovnjakov v italijanskem taboru še bolj ustreza.

Ostale kolajne v ženski konkurenci so po pričakovanjih romale v Vzhodno Nemčijo, Möhringova pa je na 400 m prosto s časom 4'05"84 izboljšala evropski rekord.

Italijanski in jugoslovanski vaterpolisti so si medtem že kolo pred koncem četrtfinalnega dela zagotovili nastop v polfinalu. Azzurri so igrali neodločeno 10:10 (3:2, 2:4, 3:2, 2:2) z Zahodno Nemčijo, modri pa so z gladkim 11:5 (3:1, 2:0, 3:2, 3:2) odpravili Nizozemsko. Današnja dvoboja s Španijo oziroma z evropskimi prvaki Sovjetske zveze za določitev zmagovalca skupine sta le formalnost in ne štejeta za polfinale. Obe reprezentanci bosta zato nemara skrivali svoje najboljše karte.

IZIDI 5. DNE

400 m prosto ženske: 1. Möhring (NDR) 4'05"84; 2. Friedrich (NDR) 4'10"14; 3. Melchiorri (It.) 4'10"89; 5. Patron (It.) 4'13"09.

100 m prosto moški: 1. Lamberti (It.) 49"24; 2. Bačkatov (SZ) 50"13; 3. Mažulis (SZ) 50"15; 6. Gleria (It.) 50"46.

100 m hrbtno ženske: 1. Otto (NDR) 1'01"86; 2. Egerszegi (Madž.) 1'02"44; 3. Eichorst (NDR) 1'03"10. 9. Vigarani (It.) 1'04"54; 14. Alauf (Jug.) 1'06"15.

200 m hrbtno moški: 1. Battistelli (It.) 1'59"96; 2. Selkov (SZ) 2'00"02; 3. Weber (VB) 2'00"54.

4x100 m prosto ženske: 1. NDR 3'40"57; 2. Nizozemska 3'42"46; 3. ZRN 3'43"66.

Skoki v vodo - deska 1 meter moški: 1. Jongejans (Niz.) 394,08; 2. Stačenko (Sz) 378,24; 3. Gladčenko (SZ) 363,24.

Vaterpolo - četrtfinale (3. kolo): SKUPINA A: Italija - ZRN 10:10, ČSSR - Grčija 11:8, Madžarska - Španija 10:6. LESTVICA: Italija 7, ZRN 5, Madžarska, ČSSR in Španija 4, Grčija 0.

SKUPINA B: Jugoslavija - Nizozemska 11:5, SZ - Francija 11:7, Romunija -

Italijani (na sliki AP proti ZRN) in Jugoslovani so na vaterpolskem turnirju že polfinalisti in vse resnejši kandidati za osvojitev kolajn

Bolgarija 16:8. LESTVICA: SZ in Jugoslavija 8, Romunija in Nizozemska 3, Francija in Bolgarija 1.

DANAŠNJI SPORED

PLAVANJE (10.00 in 17.30): 400 m prosto moški; 100 m delfin ženske; 200 m prsno moški; 100 m prsno ženske; 4x100 m prosto moški.

SKOKI V VODO: 9.00 stolp moški -

kvalifikacije; 16.00 3-metrška deska ženske - finale.

SINHRONIZIRANO PLAVANJE: 10.00 ekipno - kvalifikacije; 19.00 finale.

MOŠKI. VATERPOLO: četrtfinalne tekme, 15.00 Španija - Italija; 17.20 Jugoslavija - Sovjetska zveza.

ŽENSKI VATERPOLO: 12.15 Italija - Nizozemska.

Ima vozovnice za Rim

Maradona (morda) odpotuje jutri

Buenos Aires — »Odšel bom, kadar se mi bo pač dalo.« Tako je časnika argentinkega dnevnika Cronica izjavil Diego Maradona, toda izvedelo se je, da je zase in za svojo družino že rezerviral letalske vozovnice za odhod iz Buenos Airesa jutri ob 17. uri.

Skratka, kaže, da se bo Maradona najkasneje v ponedeljek vendarle pridružil soigralcem Napolija, ki se že dva tedna potijo pod vodstvom trenerja Bigona. Na vprašanje namreč, ali bo ob povratku v Italijo odšel v meransko kliniko, kjer je že lani bil na »osvežitvi« (zlobneži pravijo, da se je tam reševal odvečne teže po neravno športnem režimu življenja), je Maradona odgovoril, da bo najbrž naravnost začel s treningi. Zanimivo je, da so v Meranu zelo jezni, saj so pričakovali, da se bo Maradona tam predstavil 16. avgusta. Še pred petimi dnevi je napovedal svoj prihod, nato pa ni bil niti toliko pošten, da bi obvestil, da ga ne bo.

Vprašanje je tudi, ali ga ob prihodu v Neapelj čaka globa. Društvo se je že dovolj osramotilo, vendar pa kaže, da so igralci na Maradonovi strani (iz čiste oportunizma?), češ da as, kakršen on nedvomno je, si lahko privošči tudi daljše počitnice in manj treniranja, saj je njegov učinek bolj kot od stopnje pripravljenosti odvisen od psihičnega počutja. No, take trditve so s strokovnega vidika že same po sebi dokaj sporne, predvsem pa naj bi veljalo, da bi moral biti športnik Maradonovega slovesa tudi in predvsem dober zgled resnosti in delavnosti za mlade nogometaše. Navsezadnje je najbolje plačani športnik v Italiji (skoraj dve milijardi lir letnega dohodka).

KOLAJNE

NDR	9	4	5
Italija	4	0	3
SZ	2	7	4
Nizozemska	1	3	1
Francija	1	2	0
Madžarska	1	2	0
ZRN	1	1	2
Poljska	1	1	0
VB	1	0	2
Belgija	0	1	0
Švica	0	0	2
Danska	0	0	1
Švedska	0	0	1

Na kolesarskem dirkališčnem SP v Lionu

Azzurri so se znova izkazali

LION — Zlato odličje Golinellija je vzpodbudilo tabor azzurrov na kolesarskem dirkališčnem SP. Med amaterskimi srednjeprogaši je Vittigli osvojil srebrno kolajno, v ekipnem zasledovanju za amaterje pa si je četverica Italijanov že zagotovila uvrstitev med štiri najboljše vrste sveta, kar je lep dosežek, če vemo, da so bili azzurri na lanskim olimpijskih igrah šele osmi. Včeraj so v četrtfinalu odpravili ekipo ČSSR, ki je bila v Seulu četrta. V polfinalu se bodo Italijani pomerili s Sovjetsko zvezo, ki nastopa z na pol obnovljeno reprezentanco, v kateri pa je Ekimov še naprej glavni mož. Najboljši kvalifikacijski čas ima sicer ekipa NDR.

Med profesionalnimi srednjeprogaši (stayer) sta Gianni Renosto in Walter Brugna zmagala na kvalifikacijah in imata pred današnjim finalom na štartu najboljši izhodiščni položaj.

V zasledovalni vožnji za profesionalce je komaj 21-letni Britanec Sturgess zapustil izreden vtis, v zadnjem krogu je šprintal v izrednem času 21"35. Olimpijska prvakinja Salumjae (SZ) ni imela tekmic, NDR je v hitrostni vožnji za amaterje po zaslugi mlade Hucka dosegla že sedmo zmago v zadnjih desetih SP.

Zasledovalna vožnja - profesionalci: 1. Sturgess (VB); 2. Woods (Avstral.); 3. Clere (Fr.).

Hitrostna vožnja ženske: 1. Salumjae (SZ); 2. Eruhina (SZ); 3. Goutheron (Fr.).

Hitrostna vožnja amaterji: 1. Huck (NDR); 2. Hubner (NDR); 3. Kovšč (SZ).

Stayer - amaterji: 1. R. Konigshofer (Av.); 2. Vittigli (It.); 3. T. Konigshofer (Av.).

Sovjet Ekimov - prvi mož kolesarskega dirkališčnega SP

(Telefoto AP)

kratke vesti - kratke vesti

Osim skical reprezentante

BEOGRAD — Trener jugoslovanske nogometne reprezentance Ivica Osim je za prijateljsko tekmo proti Finski (23. t. m. v mestu Kuopio, 400 km daleč od Helsinkov) skical igralce iz 3 jugoslovanskih klubov, trojico »tujcev« in enega iz nogometne ekipe JLA. Na Osimovem spisku so: Omerović, Spasić, Stanojković, Vujačić (Partizan), Jurić, Stojković, Savičević, Prosinecki, Pančev in Marović (C. zvezda), Leković in Mijatović (Budučnost), Jakovljević (Nantes), Vulić (Palma De Mallorca), Brnović (Metz) ter Tuće (nogometna ekipa JNA).

Italijanski nogometni pokal

MILAN — Prvo kolo italijanskega nogometnega pokala bo na vrsti 23. t. m. Spored je naslednji:

Inter - Spezia, Cosenza - Reggiana, Lazio - Ancona, Bologna - TRIESTINA (ob 17.00), Roma - Modena, Pisa - Palermo, Prato - Sampdoria, Lecce - Brindisi, Genoa - Padova, Pescara - Samben., Cagliari - Juventus, Taranto - UDINESE (ob 17.00), Parma - Milan, Brescia - Cremonese, Avellino - Cesena, Messina - Torino, Atalanta - Torres, Bari - Piacenza, Licata - Fiorentina, Como - Empoli, Ascoli - Catanzaro, Barletta - Verona, Foggia - Reggina, Napoli - Monza.

Prijateljske nogometne tekme

Tudi včeraj ni manjkalo prijateljskih nogometnih srečanj. Izidi: Cagliari - Napoli 0:0, Torino - Saviglianese 3:0 (1:0), Pescara - Nacional Montevideo 5:1 (2:0), Modena - Verona 0:0, Ancona - Torpedo Moskva 1:2 (0:0), Avellino - Bangu 0:1 (0:1), Cesena - Inter 1:2 (0:1), Carrarese - Fiorentina 4:0 (2:0), Monza - Legnano 2:0 (0:0), Ospitaletto

- Parma 1:1 (1:1), Messina - Giarre 1:0 (0:0).

Arhivirali postopek

RIM — Pri italijanski nogometni zvezi so arhivirali postopek v zvezi z nagradami, ki naj bi jih igralci Torina zahtevali pred srečanjem z Leccejem (23. junija letos). O tem je pisalo časopisje, pri nogometni zvezi pa so menili, da ni prišlo do kršenja pravilnika.

Sovjeti prodali intervjuje

MOSKVA — Katerikoli intervju, ki ga bodo dali člani sovjetske nogometne reprezentance do konca mundiala v Italiji, ne bo smel v javnost brez posredovanja švicarske agencije »Tom sport promotion«. Po pisanju sovjetske agencije Tass naj bi to bil eden od členov pogodbe, ki sta jo sklenili švicarska agencija in sovjetska reprezentanca. Denar, ki ga bodo Sovjeti v zameno dobili, bodo namenili v razvoj nogometa v svoji deželi.

Karpov: FIDE nekorektna

Bivši svetovni šahovski prvak Anatolij Karpov je izjavil, da je po njegovem mnenju odločitev kongresa svetovne šahovske zveze, ki je brez posvetovanja z igralcema določila organizatorja srečanja za naslov prvaka, nekorektna. »Ne gre za to,« je dejal Karpov, »ali bo srečanje v Lionu ali kje drugje, temveč za to, da igralci lahko povedo svoje mnenje o mestu, kjer bodo preživeli dva, tri mesece.« Glede možnosti, da Kasparov ne bo branil naslova, pa je Karpov izjavil, da ima vsakdo pravico, da igra ali ne. V primeru, da bi Kasparov res zavrnil obrambo naslova, bi Karpov (že drugič) nasledil neporaženemu prvaku.

obvestila

ŠD BREG

obvešča člane mladinskih nogometnih ekip, da je danes ob 18. uri zadnji trening pred odhodom v Kočevje. Sestanek s starši glede prevoza bo ob 19.30.

ZŠSDI

obvešča, da bo do 20. t. m. urad ZŠSDI v Trstu deloval le od 8. do 14. ure.

ZŠSDI

obvešča, da bo danes, 18. t. m., ob 21. uri v Koči pod Rupno v Repnu seja balnarske komisije. Na dnevnem redu: organizacija tekmovanja - bližanje in obvezno zbijanje.

KOŠARKARSKA SEKCIJA

ŠZ DOM IZ GORICE

sporoča, da bo prvi trening kadetov (letnika 1973/74) v torek, 22. avgusta, ob 18.30 v Dijaškem domu v Gorici.

KOTALKARSKA SEKCIJA

ŠD POLET

obvešča, da je kotalkališče na Pikelcu na razpolago vsem kotalkarjem v ponedeljek, sredo in petek od 16.00 do 19.30 vse do 30. t. m.

Nadalje obvešča, da se bo začetniški tečaj za kotalkarje začel v ponedeljek, 4. septembra, ob 18. uri na kotalkališču na Opčinah. Tečaj je namenjen otrokom vrtcev in prvih razredov osnovnih šol. Vpisovanje poteka v Prosvetnem domu na Opčinah od 19. do 20. ure.

Po prihodu Vargasa in Johnsona

San Benedetto v popolni sestavi

GORICA — Josè Vargas in George Johnson, nova tujca, ki bosta igrala za San Benedetto v košarkarskem prvenstvu A-2 lige, sta že v Gorici. Po Vargasu, ki je prišel v sredo, je včeraj iz ZDA dopotoval tudi Johnson. Trener Bosin ima tako na razpolago vso ekipo in bo lahko začel uvajati nove sheme v igri. Jasno je, da bo zaradi obeh tujcev treba vnesti spremembe v igri San Benedetto. Medtem ko je lani igra slovela pretežno na Aleksinasu, ki je bil zelo počasen, bo letos izstopala hitrost, ki je značilnost Vargasa in Johnsona, kakor tudi Viteza, Gnechija, Borsija in Ponzonija.

Kolikšna je stvarna moč goriške ekipe, pa bomo lahko spoznali že naslednji teden, ko bo peterka odigrala svojo prvo predprvenstveno srečanje. Od 23. do 25. avgusta bo namreč nastopila v Ljubljani v okviru turnirja Alpe-Jadran. Z Goričani bodo na uvodnem delu turnirja nastopile ekipe ljubljanske Olimpije, Benettona iz Trevisa in peterka z Dunaja. Turnir Alpe-Jadran se bo nadaljeval tudi 28., 29. in 30. av-

gusta. Kraj tega dela turnirja pa mora jo še določiti.

Prvega septembra bo San Benedetto v Veroni, kjer bo odigral prijateljsko srečanje proti Glaxu, od 7. do 9. septembra pa se bo udeležil turnirja Del Negro v Trstu, na katerem bodo sodelovali še Knorr, Bosna in Stefanel.

Prvo uradno srečanje pa bo na sporedu 12. septembra, ko se bo goriška peterka v okviru italijanskega pokala pomerila z Alnom v Fabriano. Domačemu občinstvu se bodo Bosinijevi varovanci predstavili 19. septembra, ko bodo gostili Knorr (italijanski pokal). Prvo prvenstveno srečanje (24. 9.) bodo odigrali na tujem in sicer proti Alnu v Fabriano. Tretje srečanje za italijanski pokal bo 26. septembra, ko bo San Benedetto gostil peterko Cantine Riunite.

Feitl v Bologni

V Bologno je včeraj dopotoval ameriški košarkar Dave Feitl (27 let, pivot, 213 cm, 120 kg). Feitl je za Fortitudo Arimo podpisal enoletno pogodbo, za kar bo prejel 300 tisoč dolarjev.

Petrović podpisal za Portland

Jugoslovanski košarkarski as Dražen Petrović (desno na telefoto AP v družbi s podpredsednikom NBA moštva Portland Blazers Buckyjem Buckwalterjem) je včeraj podpisal pogodbo za Portland, ki mu je dal na razpolago milijon dolarjev, da izplača penale Real Madridu, s katerim ga je vezala pogodba. Petroviću naj bi novo društvo tudi zagotovilo, da bo lahko igral na SP v Argentini in na olimpijskih igrah.

(Telefoto AP)

Počitnice se iztekajo
Nogometaši Juventine
že marljivo vadijo

V teh dneh najhujše vročine so se tudi za naše nogometne ekipe pričele priprave na novo sezono. Od treh slovenskih z Goriškega se je prva spravila na delo štandreska Juventusina, kar je tudi razumljivo, saj se bo za Tabaja in tovariše zahtevno prvenstvo 1. amaterske lige pričelo že 17. septembra. Zaradi tega je nujno, da igralci čimprej dosežejo zadovoljivo stopnjo pripravljenosti. Ob tem pa bo trener Grion moral vključiti v ogrode ekipe tudi nove igralce v upanju, da se bodo čimprej ujeli z ostalimi.

Juventusina v teh dneh trenira na štandreskem igrišču, prihodnji teden pa bo že nastopila na turnirju, ki ga organizira društvo iz Fare. V sredo, 23. avgusta, se bo ob 18.30 pomerila s Cormonesejem, ki nastopa v promocijski ligi. Za »belo-rdeče« bo to dokaj zahtevna preizkušnja, saj bodo že za uvod srečali ekipo, ki nastopa v kakovostnejši ligi.

Na turnirju v Fari bodo sodelovale še enajsterje San Giovanni, Pro Farre, Lucinica, Portualeja, Torviscose in Itale. V primeru, da bo Juventusina uspešna proti Cormoneseju, bo polfinalno srečanje odigrala 30. oziroma 31. avgusta.

Nogometaši Sovodenj in Mladosti, ki bodo nastopali v 3. amaterski ligi, pa bodo s pripravami začeli prihodnji teden. Glede ekipe ob sotočju Vipave in Soče povejmo, da bo v glavnem nastopila s istimi igralci kot lani. Enajsterico bo tudi v tej sezoni vodil Alfredo Spangher, ki bo poleg »starih« igralcev imel na razpolago še tri nove. To so Marko Černigoj, ki je pri sovođenjskem društvu že igral, lani pa je bil pri goriškem Audaxu. Ob njem bosta sovođenjske barve branila še srednji napadalec Vecchiet (Moraro) in branilec Claudio Ulian, ki je pred leti že bil pri doberdobski Mladosti.

Od igralcev iz lanske sezone ne bo več Perica, ki se je vrnil k Itali, in Mraka, ki je prestopil k Villanovi. Odprto pa ostaja vprašanje branilca Brainija. (pr)

Odbojcarska sezona v znamenju nove revizije prvenstev
Tekmovalne spremembne pri ženskah

Na odbojcarskem prizorišču beležimo novosti, še preden se je sezona sploh začela. Zveza FIPAV je namreč letos spet poskrbela za revizijo prvenstev. Tokrat so na vrsti ženske. V sezoni 1990/1991 bodo A-2 ligo poenotili, ustanovili pa bodo B-1 (tri skupine) in B-2 ligo (šest skupin), kar pomeni, da bo letošnja sezona potekala v znamenju prilagoditve tem novostim. Kaj to konkretno pomeni?

Kar se tiče ženske C-1 lige, v kateri bo od slovenskih šestertek nastopal Bor Elpro, bo le prvuovrščena ekipa neposredno napredovala v B-1 ligo, druga, tretja in četrta ekipa bodo v naslednji sezoni igrali v B-2 ligi, peta bo za nastop v tej ligi morala odigrati kvalifikacije, šesta, sedma, osma in deveta ostajajo v C-1 ligi, zadnje tri pa bodo (kot že lani) izpadle v C-2 ligo.

Spremembe v državni ligi bodo povzročile verižno reakcijo tudi na ravni deželnih tekmovanj. Tako bodo v ženski C-2 (v kateri bodo letos od slovenskih ekip nastopale Agorest, Sloga Koimex in Sokol Indules) kar tri napredovanja, a povečalo se bo tveganje na dnu, kajti poleg zadnjih dveh uvrščenih, ki izpadeta neposredno, bosta morali deseta in enajstouvrščena ekipa prestati kvalifikacije s 4. in 5. ekipo D lige.

Tudi iz D lige, v kateri bosta igrala Breg Agrar in Kontovel Electronic Shop, bodo namreč v višjo ligo napredovale tri ekipe, teoretično bi jih lahko napredovalo celo pet. Nesprememljeno pa ostaja število izpadov, tako da bo to prvenstvo karseda razgibano.

V sezoni 1990/1991 bodo skupine vseh prvenstev štejele po 14 ekip.

Moški so ta »potres« prestali že lani in propozicije za letošnjo sezono ostajajo nespremenjene. Kljub temu je za objavo sestave skupin vladalo precejšnje zanimanje, še zlasti v Gorici, saj je Olympia do zadnjega upala, da bo po repesažah znova vključena v C-1 ligo, vendar zaman. Špacapan in tovariši lahko zdaj kvečjemu upajo, da bi se kdo iz naše dežele odpovedal nastopanju v tej ligi. Najverjetneje pa bodo vse tri naše ekipe, poleg Olympie, še Bor Cunja Avtoprevoz in Meblo lmsa igrale v C-2 ligi.

Slovenskih derbijev ne bo manjkalo.

Odbojkarice Agoresta
na priprave v Tolmin

Tudi za odbojkarice združene ekipe Agorest so se počitnice že iztekale. V nedeljo bo namreč skupina kakih 30 mlajših odbojkaric odpotovala v Tolmin, kjer se bodo pričele priprave za letošnjo sezono. Z mladimi odbojkaricami bodo odpotovali tudi trenerji Joško Prinčič, Miran Strgar, Danilo Berdon in Metod Tušar, ki bodo tudi letos skrbeli za ekipe v različnih starostnih prvenstvih.

Konjsko tekmovanje v Gradišču

V soboto in nedeljo bo v Gradišču ob Soči 23. konjsko tekmovanje v preskakovanju ovir, ki ga organizira krajevno Turistično društvo ob sodelovanju občinske uprave. Na letošnji izvedbi, ki bo na Trgu Unità, bo sodelovalo kakih sto konjenikov v predstavnosti številnih klubov iz vse države. Sobotni popoldanski del tekmovanja bo vseboval pet nagrad, prav toliko jih bo v nedeljo.

V razredih optimist, europa in laser
Sirenine jadralske čaka DP

Sirenini jadralski so te dni polno zaposleni, saj jih čaka vrsta tekmovanj. Tako bo 13-letni Nevio Sabadin nastopil na državnem prvenstvu optimistov, ki bo od 21. do 27. t. m. v Trzinu. Pravico do udeležbe si je priboril z uvrstitvijo na 14. mesto na regatah 11. cone. Na teh regatah bi lahko zasedel celo 5. mesto, vendar je bil na eni preizkušnji diskvalificiran. Enajsto cono bo v Trzinu zastopalo skupno 15 tekmovalcev in tekmovalk v starosti od 11. do 15. leta.

Na prvenstvu v Trzinu se bo pomerilo skupno 130 jadralscev, ki bodo opravili šest regat. Prva dva dni bodo na vrsti pregledi plovil, nakar bodo izvedli po eno regato na dan, na mestu samem pa se bodo odločili, katerega dne bodo izvedli dve regati.

Državnega prvenstva, vendar v razredu laser, se bo konec meseca udeležil tudi Maksi Ferfolja, in sicer v Malcesineju (Gardsko jezero).

Za naslov najboljšega v državi se bo potegoval tudi Miran Guštin, ki tekmuje v razredu europa. Ta preizkušnja se bo pričela 25. t. m. v kraju Sibari.

V nedeljo, ponedeljek in torek pa sta Miran Guštin in Andrej bila na regatah v razredu europa v Trzinu. Skupno je bilo prisotnih 50 tekmovalcev, Guštin je pristal na 14. mestu, medtem ko se je Ferfolja moral zadovoljiti s 35. mestom. Uvrstitev mu je pokvarila diskvalifikacija na eni izmed regat, sicer bi bil više na lestvici.

Trenutno pri Sireni vadijo z najmlajšimi optimisti, tistimi, ki so letos opravili tečaj. Zanje skrbi Lorenzo Bogatec, prav v nedeljo pa bodo imeli priložnost pokazati svoje znanje na tekmovanju, ki bo v Trstu.

Uspel športni praznik Zarje

V okviru športnega praznika, ki ga je priredilo ŠD Zarja iz Bazovice, je bil tudi zanimiv balinarski turnir, na katerem se je uveljavila padriško-gropajska Gaja, ki je po ogorčenem boju premagala domačo postavbo.

Na turnirju se je skupno pomerilo 12 ekip, šest iz matične domovine in šest iz zamejstva. Ekipe so bile naslednje: Sokol Nabrežina, Kraški dom Repen, Gaja Padriče-Gropada, Portuale, Zeleno jezero Dobravlje, Draga Orlek, Brinj Povir, Jadran Hrpelje-Kozina, Modri val Koper, Medvode in dve postavi domače Zarje.

Ekipe so bile razdeljene v štiri skupine, v zaključni del pa se je uvrstil zmagovalci iz vsake skupine. V polfinalu (vse tekme razen finala so igrali na čas) je Zarja z 8:2 odpravila Sokol, Gaja pa z 11:3 Kraški dom. V finalu za 1. mesto je zatem Gaja z 11:9 po dveh urah in pol igre premagala Zarjo, v finalu za 3. mesto pa se je Kraški dom z 11:4 uveljavil na račun Sokola.

Ob tej priložnosti se Zarja zahvaljuje vsem, ki so prispevali pokale, kot tudi vsem, ki so požrtvovalno pomagali, da je praznik uspel.

Na slikah: zgoraj ekipa Gaje, ki je zasedla 1. mesto na balinarskem turnirju v Bazovici, spodaj trenutek s srečanjem na tem turnirju. (Foto M. Magajna)

Namenjen je osnovnošolcem in 1. letniku srednješolcev
Jadranov košarkarski kamp v minibasketu

Pri vseh naših društvih, ki gojijo košarko, to je pri Boru, Bregu, Domu, Kontovelu, Poletu in Sokolu, se mrzlično pripravljajo na kamp minibasket, ki ga prireja Jadran na igriščih ali v telovadnicah svojih matičnih društev.

Kamp bo od 1. do 10. septembra in bo za otroke letnikov 1978 do vključno 1983, kar pomeni za vse osnovnošolce in za prvi letnik srednje šole (1978). V tej sezoni bodo namreč tekmovalci letnika 1978 igrali zadnje leto kot minikošarkarji.

Kamp bo potekal na naslednjih igriščih pri naših društvih: pri Boru, na stadionu 1. maj v Trstu; pri Bregu, v dolinski telovadnici; pri Domu, v dijaškem domu v Gorici; pri Kontovelu, na odprtem igrišču ŠD Kontovel; pri Poletu, v Prosvetnem domu na Opčinah;

pri Sokolu, na odprtem igrišču v Nabrežini.

Posamezna društva bodo priredila dnevno vadbo glede na število vpisanih tečajnikov in glede na košarkarsko znanje le-teh. Za začetnike bodo seveda na vrsti v glavnem igrice, štafete, splošna telovadba itd.

Desetdnevni kamp naj bi se zaključil z manifestacijama, to je s turnirjema v Nabrežini za najmlajše in v dijaškem domu v Gorici za starejše.

To je prvič v zgodovini naše košarke, da prirejajo tak množičen kamp. Naši košarkarski delavci tudi upajo, da bo pobuda naletela na lep poziv pri naših najmlajših. Organizator tudi upa, da bi predvsem ponovno vzbudil zanimanje v Gorici, kjer je bila košarka že pred leti zelo priljubljena med našimi otroki, zadnja leta pa je tu opaziti velik zastoj.

Tudi za ostala naša košarkarska društva pa je na dlani, da morajo paziti na naraščaj, mu posvečati primarno pozornost. Če hočemo namreč obdržati trenutne »košarkarske pozicije« (Jadran v B-2 ligi, Bor Radenska v D ligi, Dom, Kontovel in Cicibona v promocijskem prvenstvu...), moramo res temeljito delati z mladimi, da bodo leti lahko enakovredno zamenjali člane pri Jadranu, Boru, Domu itd.

V teh dneh je za Jadranov kamp minibasket, ki tekle propagandna akcija. Vsi zainteresirani pa lahko dobijo podrobnejše informacije pri Jadranovih matičnih društvih, in sicer pri Boru, Bregu, Domu, Kontovelu, Poletu in Sokolu, ali pa na sedežu Jadrana, na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1 (tel. 213403), vsak dan od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30 razen ob sobotah in nedeljah. (jan)

Poletni vozni red vlakov
Velja od 28. maja 1989 do 23. septembra 1989

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-ANCONA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.20 H/K Benetke
5.10 K Benetke (Š)
5.45 IC (Svevo) Benetke-Mestre-Milan (*)
5.50 H Benetke
6.25 K Portogruaro (do 17.6. in po 18.9.) (1) (Š)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
8.50 E (Benetke express) Benetke
10.00 K Benetke (Š)
10.45 IC (Marco Polo) Benetke-Mestre-Rim Termini (■)
12.25 H Benetke
13.50 K Portogruaro
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.25 H Benetke
17.08 H Portogruaro (Š)
17.25 IC (Tergeste) Benetke-Mestre-Milan-Turin (●)
17.35 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razreda Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro
19.53 E (Simplon express) Mestre-Milan Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1. in 2. razreda Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
20.25 H Benetke
21.40 H Benetke-Milan-Turin; Benetke-Milan-Genova-Ventimiglia (spalniki in pogradi 2. razreda Trst-Ventimiglia)

23.00 E Benetke-Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.45 K/H Benetke (Š)
1.55 H Benetke
6.50 K Portogruaro (Š)
7.20 H Turin-Milan-Benetke; Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. razreda Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Benetke-Mestre (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Rim-Trst)
8.48 E (Simplon express) Pariz-Domodossola-Milan Lambrate-Benetke-Mestre (pogradi 1. in 2. razreda Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke (Š)
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. razreda Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.20 H Benetke
14.53 K Portogruaro (do 17.6. in po 18.9.) (1) (Š)
15.25 H Benetke
16.15 H Benetke (Š)
17.55 K Benetke
19.05 H (Benetke express) Benetke
19.30 IC (Tergeste) Turin-Milan-Benetke-Mestre (●)
20.30 K Benetke (Š)
21.05 IC (Marco Polo) Rim Termini-Benetke-Mestre (■)

21.52 H Benetke
23.17 K Benetke
23.24 IC (Svevo) Milan-Benetke-Mestre (*)
23.55 E Benetke

(*) - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak
(■) - samo 1. razred z obvezno rezervacijo in dodatkom za brzovlak
(●) - 1. in 2. razred z obvezno rezervacijo in dodatkom za brzovlak
(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

0.22 E Opčine-Zagreb
9.20 E (Simplon expres) Opčine-Zagreb-Beograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (pogradi 2. razreda Rim-Budimpešta, ob ponedeljkih, četrtek in sobotah do 21.9.; pogradi 2. razreda Rim-Varšava, ob torkih, petkih in nedeljah do 22.9.; spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah; spalniki Turin-Moskva, samo ob sobotah)
13.40 K Opčine-Ljubljana (Š) (1) (2)
18.38 H Opčine-Ljubljana (Š) (1) (2)
20.40 H (Benetke express) Opčine-Zagreb-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. razreda Benetke-Beograd; pogradi 2. razreda Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

5.10 E Zagreb-Opčine
7.30 E (Benetke express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Opčine (spalniki in pogradi 2. razreda Beograd-Benetke; pogradi 2. razreda Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine (Š) (1) (2)
16.28 H Ljubljana-Opčine (Š) (1) (2)
19.23 E (Simplon express) Beograd-Zagreb-Opčine (pogradi 2. razreda Budimpešta-Rim, ob torkih, četrtek in sobotah do 19.9.; pogradi 2. razreda Varšava-Rim, ob sredah, petkih in nedeljah do 20.9.; spalniki Moskva-Turin ob četrtek; spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtekih)

(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah
(2) - ne vozi 15.8.88

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN

Odhodi iz Trsta

5.55 H Trbiž (Š)
7.00 H Videm (Š) (1)
8.10 H Videm
9.15 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj-München
10.30 K Videm (Š)
12.20 H Trbiž

13.10 K Videm-Karnija (Š)
14.05 H Videm
14.35 K Videm (Š)
16.30 H Videm (1)
17.15 K Videm (Š)
18.05 H Videm
19.20 H Videm
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München (pogradi 1. in 2. razreda Trst-Dunaj)
23.15 K Gorica (Š)

Prihodi v Trst

0.05 K Videm (Š)
1.20 K Videm (Š) (2)
6.25 K Gorica (Š) (1)
7.05 K Videm (Š)
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm; (pogradi 1. in 2. razreda Dunaj-Trst)
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.25 H Videm (1)
15.05 K Videm (Š)
15.47 H Videm (Š)
16.48 H Videm
18.05 K Videm (Š)
19.00 K Videm (Š)
19.42 H Trbiž-Videm
21.12 K Videm (Š)
22.10 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

(Š) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - vozi samo na dan po prazniku

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

18. avgusta 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Skupina otrok se je med nevihto zatekla pod bližnje drevo

Hudim opeklinam je podlegla tudi tretja mala žrtev strele

FOGGIA — Strela, ki je v sredo popoldne udarila v drevo, pod katero se je zatekla skupina ljudi, je terjala še eno žrtev. Včeraj je v bolnišnici San Giovanni v Foggii umrl še 10-letni Vincenzo Lombardi. Fant je bil močno poškodovan, ožgan po vsem telesu in v globoki nezavesti; zdravnikom je bilo takoj jasno, da bo le težko preživel. Vincenzo in 5-letni Michele, ki je umrl takoj po prihodu v bolnišnico, sta bila brata, z njima pa se je pod drevo zatekel tudi 15-letni Matteo Totaro, ki je kljub hitri pomoči umrl na kraju nesreče.

Vernike, ki so se v procesiji odpravili na božjo pot na Monte Sant'Angelo, je presenetila nevihta. Nekateri so bili že v cerkvici, ki stoji prav na vrhu griča, drugi, med temi je bila tudi skupina desetih otrok, so se ustavili na travniku ob cerkvi. Ko se je nenadoma usula ploha, so se otroci zatekli pod košato cipreso, kar pa je bilo za tri izmed njih usodno. Ostalih sedem ranjenecv je že zunaj nevarnosti.

Na sliki (telefoto AP): na cipresi so vidni znaki, ki jih je pustila strela.

Po podatkih iz raziskave angleške univerze

Odpust lahko pomeni spremembo na bolje

LONDON — Nepričakovan odpust iz službe lahko za prizadetega precej pogosto pomeni spremembo na bolje, saj naj bi v takih pogojih na dan prišle vse posameznikove skrite kvalitete. To je pokazala raziskava angleške univerze, ki so jo pred kratkim opravili po naročilu neke velike londonske agencije za zaposlovanje.

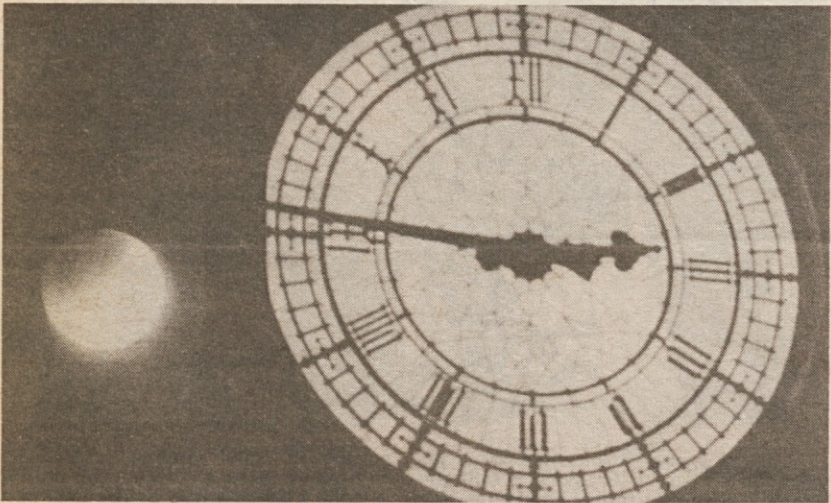
Gre za raziskavo med uradniki, managerji in osebami, ki opravljajo svobodne poklice v Londonu. Rezultati so dokaj presenetljivi in precej odstopajo od dokaj razširjenega mnenja, da mora neuspeh v poklicni karieri oziroma odpust z dela povzročiti tragedijo. Iz raziskave namreč izhaja, da odpust povzroči različne reakcije pri ljudeh, da pa skoraj vedno tudi pokaže na nekatere sposobnosti, ki naj bi predstavljale bistvo posameznika.

Glede na možno reakcijo ob odpustitvi z dela so raziskovalci posameznike razdelili v štiri skupine. V prvi so tako imenovani orli. Šlo naj bi za osebe, ki naj bi odločno želele povsem neodvisno delo. Na dosedanjih delovnih mestih naj bi bili pogosto frustrirani in ne želijo več slišati o svojih šefih oziroma delovnih

kolegih. Drugo skupino so poimenovali levi. Ti naj bi šok ob odpustitvi preboleli tako, da skušajo povečati svojo poklicno usposobljenost in želijo svojo delovno kariero nadaljevati v večjem kolektivu. Značilno za leve naj bi bilo to, da jih je njihovo prejšnje delo dolgočasilo. V tretjo skupino spadajo medvedi, ki odkrito žalujejo za svojim prejšnjim delom, saj naj bi bili prepričani, da ne bodo nikoli več našli take službe, kot so jo imeli doslej. V zadnjo skupino sodijo tigri. Ti naj bi odpust razumeli kot signal za uresničitev najbolj skritih sanj na delovnem področju. »Osvobojenik« starih spon naj bi se z veliko vnamo vrgli novim izkušnjam nasproti.

Če pogledamo še, kako so anketiranci odgovarjali na vprašanje o občutkih, ko so zvedeli za odpust, s presenečenjem ugotovimo, da je najbolj pogost odgovor: olajšanje. Ta je daleč pred jezo, obupom in užaljenostjo. Ta zadnja reakcija je predvsem značilna za tiste, ki so izgubili delo po dolgih letih zvestobe enemu podjetju, medtem ko naj bi za mnoge druge odpust večkrat pomenil spodbudo za iskanje povsem novih možnosti.

Big Ben in lunin mrk

Lunin mrk je osrečil tudi Londončane, tiste, seveda, ki so pričakali jutro s pogledom uprtim v nebo in... Big Ben

(Telefoto AP)

Nadžibulah srečno prebredel krizo prvega polletja brez »pomoči« SZ

KABUL — Šest mesecev po odhodu sovjetskih vojakov iz Afganistana je Nadžibulahova vlada še vedno na čelu države. Marsikaterega zunanjega opazovalca je res presenetilo neizpodbitno dejstvo, da je Nadžibulah v zadnjih nekaj mesecih utrdil svojo moč in politični ugled, prebivalstvo sledi njegovim rednim nastopom na televiziji, nihče pa ne bi stavil, da bo moral kdaj kloniti mudžahedinom.

Z odhodom sovjetskih vojakov se je v Afganistanu bistveno spremenilo politično prizorišče, saj so na eni strani ostali Nadžibulahovi vojaki, na drugi pa mudžahedini, ki niso več zmožni skupinskih strategij, s katerimi bi lahko uspešno udarili po bolj organizirani redni vojski. Složnost in soglasje sta mudžahedinom precej tuja pojma, zato pripravljata vsaka skupina svoje ofenzive, ki so njevekrat neučinkovite, saj niso taktično dovršene in gre bolj za gverilske akcije, kot pa za prave bitke.

Nadžibulahova vladna pot pa vsekakor ni posuta z rožami. Gospodarstvo je še vedno zelo šibko, tako da bi država težko shajala brez sovjetske pomoči. Kar se dogaja znotraj vlade pa ni nič v primerjavi z razkolom, ki vlada med

mudžahedini. Dokler so tiščali skupaj v imenu svete vojne proti SZ, so še lahko predstavljali alternativo v državi, odkar so sovjetski vojaki zapustili Afganistan pa si devet glavnih mudžahedinskih skupin skače v lase zaradi medsedbojnih obračunavanj.

Mudžahedini so menda tudi demotivirani, saj je njihova »sveta jeza« nekoliko splahnela, odkar je Alah poklical k sebi ajatulaha Homeinija in pakistanskega predsednika generala Ul Haka. »Alah podpira Nadžibulah«, je izjavil zastopnik afganistanske diplomacije v neki državi Vzhodne Evrope. Neznanec je namreč ugotovil, da se novi pakistanski premier ogreva za politično rešitev krize, novo iransko vodstvo pa je prav tako stopilo za korak nazaj in brez velikega prepričanja podpira zbegane mudžahedine.

Temu je treba še dodati, da so se Nadžibulahovi vojaki dobro izkazali brez pomoči sovjetskih kolegov. Kaže, da so v bitki izredno učinkoviti, sicer pa je vsem znano, da se borijo za življenje. Mudžahedini imajo namreč navado, da pokončajo vse ujetnike, zato res ne kaže popuščati.

Trditve sovjetskega poslanca Lavrova o sporazumu »Molotov - Ribbentrop«

»Pakt o nenapadanju edina mogoča rešitev«

MOSKVA — V zvezi s polemikami o statusu baltičkih republik pred in po 2. svetovni vojni je sovjetska tiskovna agencija Novosti včeraj posredovala obsežen intervju z ljudskim poslancem Sergejem Lavrovom, ki je istočasno podpredsednik Ruskega zemljepisnega združenja.

Lavrov je tudi znan kot zagovornik znanega pakta o nenapadanju »Molotov - Ribbentrop« in po njegovem mnenju so danes v nasprotju z razumom vse trditve, ki temu sporazumu pripisujejo odločilno vlogo za današnji status baltičkih republik. S tem v zvezi Lavrov trdi, da je danes lahko biti moralist in govoriti o nedopustnosti sporazuma z nacistično Nemčijo, da pa zgodovine ni mogoče spreminjati, niti je preklaticati. Po njegovem mnenju je realnost le ena: sovjetske in tudi druge evropske meje je dokončno zarisala konferenca v Helsinkih leta 1975.

V zagovor pakta »Molotov — Ribbentrop« Lavrov trdi, da je bila Sovjetska zveza takrat tako osamljena, da naj bi bil sporazum med Stalinom in Hitlerjem v bistvu edina rešitev. Sovjetski ljudski poslanec tudi odklanja razlage, po katerih naj bi ta sporazum ne imel nobene veljave, ker je kljub temu Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Lavrov trdi, da je pakt prenehal veljati šele junija 1941, kar naj bi potrdili tudi v ZRN leta 1984, ko so dogovor »Molotov - Ribbentrop« proglasili za neveljavnega od dneva napada na Sovjetsko zvezo dalje. Ti dve leti, ki jih je Sovjetska zveza »pridobila«, pa naj bi bili pomembni za obnovo sovjetske obrambne moči.

Glede današnjega statusa baltičkih republik in njihove morebitne neodvisnosti pa je imela po mnenju Lavrova odločilen vpliv zmaga SZ v vojni in politični razvoj dogodkov v vzhodni Evropi po 2. svetovni vojni zaradi velikega vpliva Sovjetske

zveze. Vse to je imelo po njegovem mnenju tako pozitivne kot tudi nekatere negativne posledice.

Sergej Lavrov pa je spregovoril tudi o Stalinovih zločinih, ki naj bi bili veliki in o katerih se po njegovem mnenju največ piše in govori ravno v Sovjetski zvezi. Vendar pa je po mnenju sovjetskega ljudskega poslanca nedopustna primerjava s Hitlerjem, saj je bila njuna vloga v vojni povsem različna. Medtem ko je bil Hitler agresor in kršilec dogovora o nenapadanju, pa se je bil drugi prisiljen braniti.

Ob koncu intervjuja za Novosti pa je Lavrov tudi poudaril, da je treba pri ocenjevanju vloge Stalina upoštevati tudi to, da je Nemčijo in Evropo skupaj z zahodnimi zavezniki osvobodila tudi sovjetska armada, na čelu katere je bil takrat Stalin. To Stalinovo vlogo pa bi morali po mnenju Lavrova upoštevati povsod, saj se zgodovine, ne glede na morebitne drugačne želje in poskuse, ne more »popravljaliti«.

*Težka prometna nesreča
terjala 32 žrtev*

Harare: avtobus padel v brezno

HARARE — V najhujši prometni nesreči v zgodovini Zimbabweja je v noči na sredo izgubilo življenje 32 oseb, drugih 66 pa je bilo težje ranjenih. Razen šoferja so bile vse ostale žrtve potniki nekega linijskega avtobusa, ki je pri kraju Mazowe, kakih 40 kilometrov severno od Harareja, padel v globoko brezno.

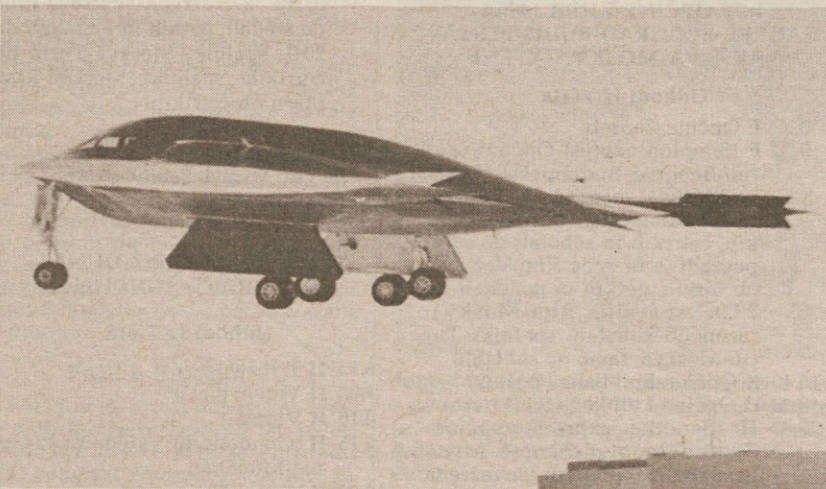
Potniki, ki so preživeli tragedijo, so izjavili, da je pred nesrečo močno počilo, (najbrž je počila guma), šofer pa je izgubil nadzorstvo težkega vozila, ki je najprej treščilo ob veliko drevo, nato pa se prevrnilo v brezno, kjer je eksplodiralo. Policija je skušala zaslišati tudi šoferja, ki pa je umrl v bolnišnici.

Holandci zavrnili italijansko ladjo z nevarnim tovorom

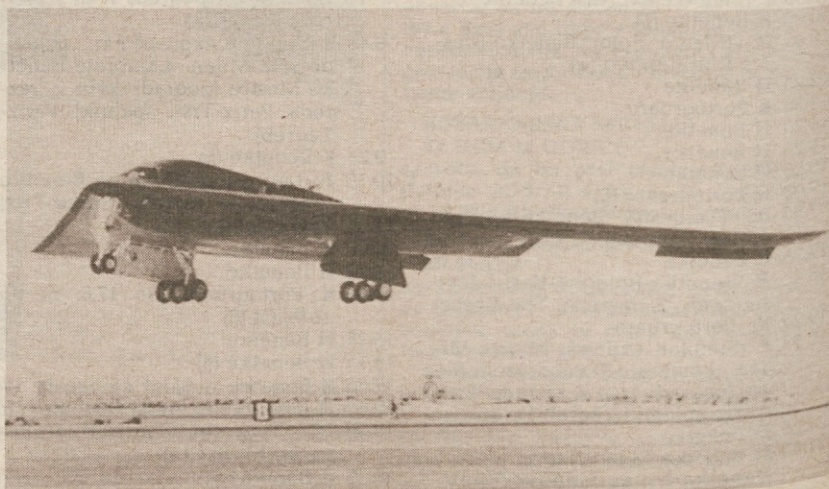
ROTTERDAM — Holandsko ministertvo za okolje je odločilo, da se morajo ladje, ki so priplule v rotterdamško пристanišče z nevarnim tovorom na krovu, vrniti k proizvajalcu. Med temi je tudi italijanska ladja Pro Amerika, ki je nameravala nevarni tovor odpeljati v Brazilijo in ga tam izkrcati.

Ekologi Greenpeacea so že prejšnji teden obvestili holandske oblasti, da je metalurška industrija Prandelli iz Brescie natovorila ladjo z nevarnimi kovinskimi odpadki. Ladjo se zavrnile tudi brazilske oblasti, saj podjetje, ki bi moralo kovinske odpadke predelati, ne razpolaga z ustreznimi napravami. Pro Amerika se je tako vrnila v Rotterdam. Ladja se mora vrniti v Italijo najkasneje v teku dveh tednov, vsak dan zamude pa bo kapitana stal 30 milijonov lir globe.

S prostim očesom že, z radarjem pa za sedaj še ne

Bombnik B-2 stealth je in ni neviden. Vidimo ga lahko vsi, fotografiramo tudi, le radarji, ki bi morali prežati nanj, ga ne utegnejo še »uloviti«

(AP)